

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK április 23.

111. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

A Vajdaság fölfedezése

A román kormánynek öt tagja erdélyi s. az államtitkárok közül hárman indultak el Erdélyből. Erdélyi a külügyminiszter is, erdélyi a pénzügyminiszter is, volt már erdélyi s most is majdnem erdélyi lett — a miniszterelnök is.

Igaz, Erdély viszonylag nagyobb területe Romániának, mint a Vajdaság az SHS királyságnak, mégis Erdély jobban van s mindig is jobban volt képviselve politikusi által a bukaresti kormányban még viszonylag is, mint a Vajdaság. Nálunk — valljuk be — elképzelhetetlen, hogy vajdasági ember legyen a miniszterelnök, vagy külügyminiszter s Nagyrománia erdélyi miniszterelnököt küldött még a versaillesi béketárgyalásokra is.

A Vajdaság nagy bajait s a specifikus vajdasági panaszokat nem helyi viszonyok fakasztják fel. A föld bőven terem továbbra is, a dolgozó karok földtelenek maradtak s maradnak ezután is. Azt se mondhatjuk, hogy a kormányokból hiányzik az igazságra való törekvés. A baj csak az, hogy a tájékozottság hiányzik, nincs meg az az eszetőség, a viszonyoknak az a pontos ismerete, ami nélkül helyes intézkedés s hibátlan elhatározás el sem gondolható. Tagadhatatlan ez is, hogy a közszellemet a szerbiai politikusok mentalitása tölti meg. Sok magaslató szóval emlékeztünk már meg az igazi szerb demokráciáról, mely ennek a közszellemnek legpregnansabb megnyilatkozása. De tagadhatatlan az is, hogy a szerbiai politikusokban jórészt hiányzik a Vajdaság ismerete. Volt már pénzügyminiszter, aki az adófizetési készség hiányával vádolta meg a Vajdaság népét akkor, amikor a Vajdaság háromszor annyi adót fizetett, mint amennyinek szedését az állami költségvetés megengedte. Volt már agrárminiszter, ej, volt-e agrárminiszter egyáltalában, aki tudta, mit jelent az agrárreform a Vajdaságban.

A Vajdaság jogrendszere, a Vajdaság gazdasági strukturája, a Vajdaság közigazgatási berendezkedése jórészt ismeretlenek maradtak az ország nagyjai előtt s ez az oka annak, hogy a Vajdaság panaszait és kívánságait nem azzal az elfogulatlansággal, érdeklődéssel és figyelemmel hallgatják meg, amit az ország igazi érdeke diktál. Nem lehet kétségbevonni a vajdasági radikális képviselők sokszor tapasztalt, sokszor méltányolt igénykérését, amivel a Vajdaság ügyeit az aktuális problémák közé akarták emelni. Bizony-bizony sokszor meddő maradt a legdicséretesebb fáradhatatlanság: a viszonyok nem ismer-

retén hajótörést szenvedett minden iparkodás. Nem lehet a Vajdaság ipari és mezőgazdasági kulturájának kiméletére bírni azokat, akik nem gyönyörködtek még a vajdasági nép munkájának, fáradhatatlanságának, teremtő szorgalmának és teremtő erejének istennek tetsző eredményében.

Sokszor azt hisszük, vajdasági

propagandát kellene kezdeni, hogy lássa az ország népe és lássák az intézkedések, mai és holnapi felelősei: mik vagyunk, mit teremtünk s mit érdemlünk. A Vajdaság tulajdonképpen állandó mezőgazdasági és ipari kiállítást csarnok az Isten szabad egének kupolája alatt. Fáradhatatlanul azon kellene dolgoznunk, hogy idehozzuk az or-

szág népét, a politika rabszolgáit: a mindenkori kormányzat képviselőit: jöjjenek, lássanak és győzni fognak. Nekünk nem kellene miniszteri tárcák és nem kellene államtitkári stallumok. Nekünk csak az kell, hogy ismerjenek, hogy jöjjenek végre a politika Stanley-ei s fedezzék fel ezt az exotikus országreszt: a Vajdaságot.

A Radics-párt zagrebi klubülése egyhangulag bizalmat szavazott Radicsnak

Negyvenheten vettek részt az ülésen, négyen táviratban mentették ki magukat — Hétre olvadt le a disszidensek száma — A klub állást foglalt a megegyezés politikája mellett és szabad kezet adott Radicsnak Macsek és Kosutics ellen a korrupciós vádak miatt eljárást indít a párt

— Most minden tőlem függ — mondotta Radics

Zagreből jelentik: A horvát parasztpárt képviselői klubjának nagy érdeklődéssel várt ülése csütörtök délelőtt nyugodtan, minden incidens nélkül folyt le és, ahogy előrelátható volt,

Radics István teljes győzelmét hozta meg.

A klub ülésével kapcsolatban a szerdai napon különféle hírek terjedtek el, melyek a Radics-párt körében nagy izgalmat keltettek. A párt vezetői komolyan számoltak azzal, hogy a kormány Radics Istvánt le fogja tartóztatni, hogy így

Nikics számára lehetővé tegye a puccs végrehajtását.

A teljes bizonytalanság csak csütörtök reggel szűnt meg, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a félelem alaptalan volt, a kormány semmi intézkedést nem tervez Radics István ellen és a klub-ülést zavartalanul megtarthatják. A pa-

Macsek és Kosutics lemondása

Az ülést délelőtt kilenc óra után Kovacevics Karlo, a klub elnöke nyitotta meg.

— Mindenekelőtt — mondotta — két bejelentést kell tennem. A klub elnökségéhez ma két levél érkezett, az egyiket Macsek Vladko, pártunk alelnöke küldte, a másikat Kosutics József, a közoktatásiügyi minisztérium volt kabinetfőnöke.

Macsek a levélben közli, hogy lemond a pártban viselt alelnöki tisztségéről,

arra az időre, míg az ellene emelt panamavádak alól nem tisztázza magát és egyben kéri, hogy a párt is indítson el-

rasztpárt képviselői délelőtt kilenc órára gyűltek össze a Prpics-palota tanács-termében.

Az ülésen negyvenhét képviselő vett részt, köztük Krajac, Hrupics és Zimer, akiről pedig az a hír terjedt el, hogy elpártoltak Radicsék-től és Nikicshez csatlakoztak.

Nem jelent meg a tanácskozáson Krajac volt kereskedelemügyi miniszter, dr. Basarićek és Csizmekovics képviselők, akik betegsükrre való hivatkozással mentették ki távolmaradásukat. Hiányzott a képviselők közül Zsuidarics, aki táviratot küldött Radics István-nak, hogy az ülésen résztvesz, reggel megérkezik Zagrebba, de a déli órákig nem érkezett meg. A Radics-párt azonban bizik hűségében, mivel táviratlag is bejelentette, hogy nem csatlakozik Nikicshez és kitart Radics István mellett.

lene fegyelmi vizsgálatot. Kosutics József szintén azt jelenti be, hogy lemond a pártban viselt tisztségéről, miután ellene is gyanu merült föl, becsültszavára kijelenti azonban a levélben, hogy az a levél, melyet állítólag dr. Pecsar intézett rozzá és amelyet a lapok fascimilében közölnek, közönséges hamisítvány.

melyről soha nem tudott. Kosutics hasonlóan azt kéri, hogy a párt indítson ellene fegyelmi vizsgálatot.

Az ülés az elnöki bejelentést egyhangulag tudomásul vette és kimondta, hogy a két párttag ellen a fegyelmi eljárást megindítja.

A klub szabad kezet ad Radicsnak

A képviselők lelkes tüntetése közben állott fel ezután szólásra Radics István, aki közel egy óráig beszédében fejtette ki azokat az okokat, melyek a Radics-pártnak a kormányból való kiválását előidézték. Beszédét így fejezte be:

— Én most elhagyom a termet, hogy a klub személyemre való tekintet nélkül szabadon és nyíltan dönthessen,

— Nem kell távoznia, mi tudjuk kötelességünket — kiáltották Radics felé a képviselők.

Radics István azonban elhagyta mégis a termet. Távozása után néhányan felszóltak, köztük Predavec József, a párt alelnöke, akinek indítványára a klub vita nélkül egyhangulag elfogadta a következő határozati javaslatot:

— A horvát parasztpárt parlamenti klubja

szilárdan kitart a nemzeti megegyezés nagy programja mellett, melyet az 1925 július 15-iki aktus szentesített és a nemzeti megegyezést egész nemzetünk és államunk politikai alapjának tekinti. Mindenképpen szükségesnek tartja, hogy a szkupstina a rendes mederben sikeresen dolgozzék és még a nyári szünet előtt

meghozza azokat a törvényeket, a melyek a nép javát szolgálják, elsősorban az adóegységesítésről és a községek önkormányzatáról szóló törvényeket.

— Feltétlenül szükségesnek és lehetségesnek tartjuk, hogy az igazi nemzeti egyezmény kormánya megvalósítsa a rendszeres takarékoskodást a jelen költségvetés keretén belül és a költségvetést annyira szálítsa le, hogy a gazdasági és közművelődési élet zavartalanul fejlődhessen.

— Feltétlenül szükségesnek tartjuk a korrupcióról szóló interpellációk tárgyilagos és pártatlan letárgyalását és azt, hogy a nemzetgyűlés olyan napirendet fogadjon el, amely garantálja a korrupció üldözését bárhonnan jön is az.

— Tekintettel arra, hogy szilárdnak, sőt megerősödöttnek tartjuk a horvát parasztpárt egységét úgy a nemzeti egyezmény politikája, mint a Radics István iránti bizalom tekintetében, tekintettel továbbá arra, hogy a horvát nép összessége egyhangulag követeli, hogy a parlament folytassa törvényhozó munkáját és üldözze a korrupciót,

koriátlan bizalmunkat fejezzük ki pártelnökünk, Radics István iránt és teljesen szabad kezet adunk neki a megegyezés politikájának továbbvitelére és a korrupció üldözésére.

A határozati javaslatot a klubülés egyhangulag elfogadta. Ezután ismét megjelent a teremben Radics István és javaslatára a klub a következő táviratot intézte Öfelségéhez:

— A horvát parasztklub, amely az 1925 július 14-én kötött egyezmény-

alaján áll és a parlamenttől eredményes törvényhozói munkát és a korrupció üldözését kívánja, ötven horvát parasztképviselő határozatától megerősödve, őszinte bizalomtól eltelve úgy egymás, mint a pártelnök iránt, határtalan odaadással és a leg-

Radics beszéde

Kijelentette, hogy legjobban szeretne volna, ha a klub ülését a legteljesebb nyilvánosság előtt lehetett volna megtartani, mert semmi ugynevezett delikát ügy nem volt szönyegen, amelyet a politikusok egymás közt a nyilvánosság kizárásával szoktak tárgyalni. Azonban nagyobb tömeg befogadására nem volt megfelelő terem, másfelől pedig a kapunál rendőrök voltak és nem lehetett tudni, mikor lépnek közbe és ezért célszerűbb volt, hogy a határozathozatalnál csak a horvát parasztpárt képviselőtagjai legyenek jelen.

Két miniszter és egy ügyvéd

— Most át akarok térni — folytatta Radics — mai ülésünk tulajdonképpen tárgyára. Tudom, hogy mi érdekli önöket, hogy ki jött el a gyűlésre és ki tart velünk. Én azt mondom, hogy mindazok, akik saját magukkal tartanak, azok velünk tartanak. Ez vonatkozik arra a három urra is, akik elhagytak bennünket és arra a néhány parasztra, akiket félrevezettek. Ez a három ur, meg maga Nikics sem tisztán egoizmusból cselekedett, hanem azért, mert a politikai helyzetet nem tudta megítélni. Ez a három ur, két miniszter és egy ügyvéd ugyanazt a hibát követték el, mint Suplo, Drinkovics és Surmin. Ők nem akarták belátni, hogy téves az az álláspont, mintha nekünk kellene a radikálisok, a kormány és a szerbek után futni.

A valódi megegyezés azt jelenti, hogy mint egyenrangú felek tárgyalunk.

Radics ezután a Radics-párt és a radikális-párt megegyezésének történetéről beszélt és elmondta azokat az okokat, amelyek a Radics-pártot a megegyezés létrehozásában vezették. Majd áttért Nikics helyzetére és a következőket mondta:

Radics régen gyanakodott Nikicsre

— Én már régen gyanakodtam Nikicsre, mert túlságosan sokat költséztél és annak idején ellene voltam, hogy a kormányba belépj. Nikics tulteremtumos és nagyon felizgatják a személyével kapcsolatban levő ügyek. Ő nem olyan mint én, akit nem érdekelnek személyi ügyek és csak a nép megsegítése izgat föl.

— Mikor beléptünk a kormányba, számarányunk tekintetében kevesebb befolyásunk volt, mint Pribicevicséknek. De a végzett munka folytán befolyásunk napról-napra növekedett, különösen amióta én is beléptem a kormányba.

A megegyezés politikájáról még ma sem tértünk le,

amit a mai gyűlés határozata is megmutat. Többször mondtam Pasicsnak, hogy vegyen bármilyen objektív statisztikát: ötmillió szerb és ötmillió horvát és szlovén él az államban. Ha őszszefognak, tízmillió lesznek, ha egymás ellen küzdenek, nem lesz belőlük semmi. Mi horvátok és szerbek vagyunk a Balkán gerince és csak mi látjuk kárát, ha egymás ellen harcolunk.

„Teljes bizalommal vagyok Uzunovics iránt”

— Most az a veszély támadt, hogy a kormány visszatér régi rendszeréhez, az erőszakhoz és korrupcióhoz. A Beogradba jövő horvát képviselőket azzal fogadták:

— Ha nem jöttök velünk, megint minden úgy lesz, mint az Óbuzna idején. Őt miniszteri szék szabad és Pribicevics vár. Ha ti nem ültek bele, akkor jön ő a botozó bandájával.

őszintébb alkotmányhűséggel üdvözli Felségeket. Kovacsevics Dragutin elnök, Pernar Iván dr. alelnök.

A gyűlés befejezése után behívták a terembe az újságírókat és a vidéki szervezetek kiküldöttét, akik előtt Radics egyórás beszédet tartott.

Egyelőre nem bolygatjuk az alkotmányrevizió kérdését.

— Nem vezérelnek bennünket érzelmi momentumok, meg akarjuk várni, hogy az alkotmányból az idők során mi mutatkozik jónak és mi rossznak és ezerrint fogunk majd eljárni. Elméletileg a megegyezés politikáját követjük továbbra is és

azon vagyunk, hogy együttműködjünk a radikálisokkal, bár bizonyos akadályokat gördítettek elénk. A jelenlegi kormányelnökkel szemben teljes bizalommal vagyok,

ő jól ismeri a népet, de nagy hibát követett el, hogy hitt Nikicsnek, amikor azt mondotta, hogy az egész parasztklub velemegy. Azt hiszem, hogy most már felnyit Uzunovics szeme is és tudja, hogy

negyvenheten vagyunk itt és négyen írásban csatlakoztak hozzánk. Azt a négy parasztképviselőt és a három urat, akik elszakadtak tőlünk, fel fogjuk hívni, hogy térjenek vissza hozzánk,

de a pártnak olyannak kell maradnia, amilyenné fejlődött, az idők során élére került vezetőséggel. Nem a minisztertanács dolga elhatározni, hogy Radicsot el kell távolítani a kormányból. Erről csak a pártklub határozhat. Most már Beogradban is tudják, hogy Nikics-csel nem lehet a megegyezés politikáját folytatni.

Meg vagyok győződve, hogy Uzunovics miniszterelnök már számon is kérte Nikics-től álláspontját és követelte, hogy vonja le a konzekvenciákat. Amint ez megtörtént — akár még ma is — rögtön beléphetünk a kormányba.

A nemzeti megegyezés második kiadása

— Most minden tőlem függ, mert a parasztklub teljesen szabad kezét adott nekem. Ha akarok beléphetek a kormányba, ha nem akarok, távol maradok. A horvát népet nem lehet megosztani, sem becsapni, sem megvásárolni.

A nemzeti megegyezés most készül, második kiadása rövidebb lesz, talán nem is fogjuk írásba foglalni, de jobb lesz.

Beogradnak be kell látni, hogy az egész állami apparátus nem képes szervezetünket szétrombolni. Azt kívánom a radikálisoknak, hogy klubjukban fojtsák meg a korrupciót, a klub maradjon egységes és egységesen lépjen fel a korrupció ellen.

— A mi pártunkat a korrupciónak legfeljebb csak az árnyéka érte.

Macseket egy oldalról megtámadták, dr. Kosutics József összeesküvés áldozata lett és már ennyi elég volt ahhoz, hogy ők maguk zárják ki magukat a klubból, amíg ügyük nem tisztázódik.

Én mindig korrekt szövetségese voltam a radikálisoknak és én magam, akit ilcomet nem tudnak neveztek, arra figyeltem, hogy a radikálisoknak ne ártssak akkor, amikor a radikálisok mindent elkövettek, hogy a horvát parasztpártot szétgrasszálják. De ez nem sikerült és ezért hála legyen az Istennek az égben és a horvát parasztnak a földön.

Krajacs Radics megbízásából tárgyal Nikicsékkel

A Radics-párt összes képviselői a klubülés után hazautaztak kerületeikbe. Valószínű, hogy a horvát parasztpárt vezetősége most már semmiféle hivata-

los lépést nem fog tenni egészen a radikális főbizottság 25-ikén tartandó üléséig.

Zagrebben egyébként tartja magát az a hír, hogy dr. Krajacs Iván volt kereskedelmi miniszter Beogradban Radics

megbízásából tárgyal Nikicsékkel, a disszidenseknek a pártba való esetleges visszatéréséről. Hír szerint Krajacs feladata még, hogy a radikális-párttal is bizonyos megállapodásra jusson a helyzet tisztázása végett.

Megszakadtak a tárgyalások az angol bányászok és bányatulajdonosok között

A bányászok május elsején sztrájkba lépnek

Londonból jelentik: A bányamunkások és bányatulajdonosok megbízottai csütörtökön négy óra hosszat tárgyaltak anélkül, hogy sikerült volna megegyezésre jutni. Még Baldwin miniszterelnök intervenciója van hátra és ha az sem sikerül, akkor május elsején kitör Angliában az általános bányászsztrájk.

A bányatulajdonosok a munkáldó felemelését és a bérek leszállítását

követelik. Cook, a bányamunkások szervezetének főtitkára kijelentette, hogy ezen az alapon szó sem lehet a megegyezésről. A munkások ragaszkodnak az egységes bérskálához és a megfelelő létminimumhoz. A tárgyalások megszakadtak. A bányatulajdonosok pénteken kiplakátrozzák az általuk megállapított bérskálát, amelyet május elsején akarnak életbe léptetni.

Megkezdődtek a jugoszláv—magyar gazdasági tárgyalások

A jugoszláv delegáció vezetője a két nemzet loyális együttműködéséről

Beogradból jelentik: A jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalásokra Beogradba érkezett magyar delegáció csütörtökön délelőtt tisztelgő látogatást tett dr. Nincsicz külügyminiszternél. A két delegáció csütörtökön délután hat órakor tartotta meg első ülését, amelyen dr. Ribarzs Ottokár, a jugoszláv delegáció elnöke a következő megnyitó beszédet tartotta:

— A konferenciának, amelyet van szerencsém megnyitni, az a célja, hogy szélesebb alapot teremtsen kereskedelmi viszonyaink fejlődésének és elhárítsa azokat az akadályokat, amelyek mindaddig felmerültek termékeink élénk kicserélésénél. Célja továbbá a barátságos együttműködés a gazdasági élet terén. Kereskedelmi viszonyainkat eddig ideiglenes szerződés rendezte, azonban az a nagy lendület, amely a két ország között a kereskedelem és termelés tekintetében mutatkozik, azt

követeli, hogy ne maradjunk meg a régi állapot mellett, hanem kereskedelmi viszonyainkat szélesítsük ki és mélyítsük el. Az a célunk, hogy árunk kölcsönös kicserélését szilárdabb alapon elősegítsük. Abban a meggyőződésben, hogy kereskedelmi összeköttetésünk kimélyítése épp olyan fontos és hasznos dolog a két állam gazdasági életére, mint a két nemzet közeledése loyális és intim együttműködésre, a királyi kormány hajlandó minden eszközzel elősegíteni a delegációk működését és boldognak érzi magát, hogy ugyanezt a hajlandóságot tapasztalja a magyar királyi kormány részéről is. A két kormány intencióinak összhangja véleményem szerint a legjobb előjele annak, hogy a tárgyalások sikerre vezetnek.

Dr. Ribarzs beszédére dr. Mickl Péter, a magyar delegáció vezetője hasonló szívélyes hangú beszédben válaszolt és ezzel az ülés véget ért.

Kinevezték az új szubotici főjegyzőt és főkapitányhelyettesét

Vukics Ferenc pancsevői főkapitány lett — Változások a vajdasági közigazgatásban

Beogradból jelentik: A belügyminiszter nagyobb személyi változásokkal eszközölt a vajdasági közigazgatásban.

A kinevezések és áthelyezések, amelyek a belügyminiszter csütörtökön irt alá, a szubotici városiáznak is nagy változást idéznek elő. Vukics Ferenc szubotici városi főjegyzőt a belügyminiszter pancsevői rendőrfőkapitánynak nevezte ki. Vukics helyére főjegyzőnek Brankovics Vojislav szubotici állami anyakönyvvezető kerül. Betöltötte a belügyminiszter a már hónapok óta üresedésben álló szubotici rendőrfőkapitányhelyettesi állást és helyettes rendőrfőkapitánynak dr. Momirovics Velykó szombori városi tanácsnokot nevezte ki, aki kiváló szakember hírében áll.

Szentán a dr. Ludacs Vitomir elhalálása folytán megüresedett városi főügyési állást a belügyminiszter dr. Ludacs Milos szentai ügyvédvel töltötte be. Sztarakanizsára városi főügyésznek dr. Gerovics Jován ügyvédet nevezte ki, míg Pancsevóra városi tanácsnoknak dr. Markovics Glisa noviszadi tanács-

nokot nevezte ki a belügyminiszter. A pancsevői adóhivatal élére Kirjakovics Branislav pénzügyminiszteri titkár helyettes került, míg főszámvévőhelyettes Pavlovics Jován volt bankigazgató lett.

Nagyobb változások történtek a bácskai jegyzői karban. A belügyminiszter Kirjakovics Branislav novivrbázi jegyző helyébe Udvarszki Koszta gyurgyevői jegyzőt nevezte ki, Gyurgyevóra Pejics Milorád priglevica-szveti-iváni jegyző, Priglevicaszveti-ivánra Tomovics Mirkó moravicai jegyző, Moravicára Matkovics Béla csantaviri jegyző, Csantavirre Dimitrijevic Szima eddigi csantaviri adóügyi jegyző kerül jegyzőnek. Vlahovics Jova gakovói jegyzőt Adára, Milojevic Zsivojin volt jegyzőt pedig Gakovóra nevezte ki. Pejcin Milivoj bajsai jegyzőt elbocsátotta a belügyminiszter és helyére Prodanovics Leó bukini jegyzőt helyezte át Bajsára. Bukin község jegyzője Lukics Vása hód-sági jegyző, hód-sági jegyző Pejics Milos nyugalmazott jegyző lettek. Jablanovics Brano apatini jegyzőt Novoszéla helyezették át.

KISEBBSÉGI ÉLET

A paktumtárgyalásokról az erdélyi magyar párt vezetősége hivatalos kommunikét tett közzé, mely a bukaresti megbeszélések eddigi eredményeit így foglalja össze: Ugy a kormánypárt, mint a magyar párt részéről előzetesen történt érdeklődések után a kormánypárt meghívására dr. gróf Bethen György országos elnök, Bukarestbe utazott, hogy a kormánypárttal felveendő tárgyalásokat személyesen vezesse. Az elnököt a tárgyalás munkájában az elnökség által delegált négytagú bizottság támogatja, melyek tagjai dr. Ferenczy Géza, dr. Gyárfás Elemér, Sebesi János és dr. Szele Béla. A tárgyalások csak most kezdődhettek és így még fizikai idő sem lehetett arra, hogy eredményre vezethessenek, még kevésbé, hogy erről az eredményről Kolozsvárra bármily hír érkezhessen volna. A tárgyalások eredménye egyébként pénteken délelőtt az elnöki tanács megvitatása alá kerül, a végleges döntő szót pedig a magyar párt választási magatartásáról az intéző bizottság fogja kimondani, melyet az elnökség, szombath délelőtt 10 órára már össze is hívott. Minden hír, mely az intéző bizottság döntése, tehát szombat előtt a magyar párt választási magatartásáról előreláthatólag forgalomba fog kerülni, korainak és elszármítottak lesz tekinthető, mert a választási magatartást illető döntő szó az intéző bizottságot illeti meg. Pénteken délután az elnöki tanács még egy ülést fog tartani, melyen a választásoknál érdekelt megyei tagozatok elnökei is részt vesznek. A kommunikéhez az Ellenzék a következő megjegyzést fűzi: »A jelentést, kiegészítjük még azzal, hogy a német parlamenti csoport összes tagjai, tehát úgy a szász, mint a sváb volt képviselők és szenátorok szintén Bukarestben tartózkodnak, hová részben ugyanazzal a vonattal utaztak le, mint a magyar párt delegációja. A német parlamenti csoport volt tagjai — értesítéseink szerint — pénteken Bukarestben fogja összegezni az eddigi tárgyalások eredményeit.«

Erdély új református püspökét, Makfal Sándort számosan üdvözölték abból az alkalomból, hogy a református egyház élére került. Üdvözítő táviratot küldött Goga Octavian belügyminiszter is. »Értesülve a tisztelendő konzisztórium által történt megválasztásáról — így szól a távirat — sietek kifejezni Főtiszteletednek szerencsekívánataimat és kívánok hosszú pásztorkodást a keresztyén hit és az ország megerősítésére. Főtiszteletednek kulturális munkássága garancia a jövőre. Öszinte jó kívánatokkal. Goga belügyminiszter. A táviratban megnyilatkozó figyelem és a püspök eddigi működésének a tökéletes meghecsülése igen jóleső jelenség. Nemcsak magánértéke van, hanem közéleti jelentősége is, amelyet nemcsak az új főpap vehet kiváló megtiszteltetésnek, hanem az egész erdélyi magyarság is.

A sárosmegyei jótékony nőegylet Eperjes székhellyel még a harminas években alakult meg és azóta a fegyvermenyesebb működést fejtette ki. Jött azonban az államváltozás s a helyi hatóságok az Erzsébet-árvaház helyiségét egyszerűen lefoglalták s azokba az új uralom embereit telepítették. Az egyület vezetősége, hogy véget vessen ennek a tulpatríarchális állapotnak, új alapszabályokat statútát s azokat jóváhagyás végett a szlovenszáki tejmestermi miniszterhez juttatta fel. De még mielőtt az alapszabályok ügyében döntés történt volna, a cseh-szlovák Vöröskereszt helyi fiókja a Nőegylet vezetőségéhez intézett ama kívánságának eddigi kifejezést, hogy az árvaház helyi-

ségelt a Vöröskereszt hivatalos helyiségei számára óhajtaná bérbevenni. A vezetőség ugyan nem szívesen, de abban a reményben, hogy az épület legalább megbízható kezebe kerül, felvette a tárgyalások fonalát. A bérlet ügye a népielőli miniszterhez került, aki Nőegylet és Vöröskereszt között az árvaházi helyiségek bérletére vonatkozóan létesült megállapodást tudomásul vette s kijelentette, hogy a Nőegylet működése ellen kifogása nincs. Ez

1921 májusában történt. A következő hónapban az eperjesi rendőrség egy papírszeletkére írt végzésében arról értesítette a Nőegylet vezetőségét, hogy a Nőegylet alapszabályait a teljhatalmu miniszter nem hagyta jóvá. A Nőegylet a rendőrség végzése ellen a zsupanátushoz felebbezett, amely azonban a felebbezést azzal az indoklással, hogy a minisztérium megszüntető határozata ellen panasznak helye nincs, elutasította.

ezt csak az igazgatóság helytelen információi alapján tehetette.

A bíróság helyben hagyta a Standard Oil-ra kirótt illeleteket

A beogradi elsőfokú bíróság szerdán hozta meg döntését a Standard Oil Company felebbezéséről, a beogradi törvényhatóság által behajtott illeletek ügyében. A beogradi törvényhatóság a mérleghamisítási vád alapján pótlólag 921.580 dinár illeletet rótt ki, az állítólag eltitkolt tizenhétmillió után. A kirovás ellen a társaság felebbezett és most a bíróság a felebbezést elutasítva kimondta, hogy a Standard Oil-nak nincs többé joga az összeg visszakövetelésére.

A társaság ügyésze a lapokban kijelenti, hogy a bíróság ítélete nem bizonyítja a mérleg hamis voltát, mert az ítékezés a pusztá feljelentés alapján történt.

Nem lehet befejezni a Somogyi—Bacsó gyilkosság nyomozását

A magyar honvédelmi miniszter nyilatkozata

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén a szociáldemokraták tudvalevően éles támadást intéztek gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter ellen, mert a Somogyi—Bacsó gyilkosság ügyében elrendelt új nyomozás adatait nem terjeszti a nemzetgyűlés elé és mert a honvédelmi bizottság nem fejezi be a nyomozást. Ezekkel a támadásokkal kapcsolatban Csáky honvédelmi miniszter csütörtökön a következőképp nyilatkozott:

— A Somogyi—Bacsó gyilkosság ügyében megindult újabb nyomozás addig nem fejeződhet be, amíg minden egyes nyomnak a végére nem járunk és amíg nem adhatjuk át az ügyet a bíróságnak. Hogy így a nyomozás még egy hónapig, vagy egy évig fog-e tartani, az teljesen mellékes. Minduntalan felmerülnek olyan újabb adatok, amelyek a nyomozás kiterjesztését teszik szükségessé.

Megnyitották

a beogradi patológiai intézetet
Felépítik az orvosi egyetem klinikáit és tudományos intézeteit

Beogradból jelentik: Nagy ünnepe-lyességgel nyitották meg csütörtökön délelőtt a beogradi patológiai intézetet. Az ünnepségen Ofelsége képviselőjében megjelent Hadzsics tábornok hadsegéd, azonkívül Uzunovics Nikola miniszterelnök vezetésével a kormánynak csaknem valamennyi tagja.

Az ünnepélyt az intézet előadó termében délelőtt féltizenegy órakor egyházi szertartással nyitották meg. Ezután dr. Joanovics Györgye, a patológiai intézet igazgatója tartott beszédet. Ismertette az intézet célját és az alapítás előzményeit. Az intézet felállításának előkészületeit már 1920-ban megkezdték, de a felmerült nehézségek miatt az alapkövetéltre csak 1923-ban került sor. Az építkezést most fejezték be és az intézet egyike a legnagyobb ilyen-nemű tudományos intézményeknek egész Európában.

Az előadás után a megjelent vendégek megtekintették az intézet berendezését és legnagyobb meglepetésüknek adtak kifejezést.

A patológiai intézet után folytatódott a többi tudományos intézetek és klinikák felépítésére is.

Nemzetiségi pártot alakítanak a romániai szerbek

Egyetlen középiskolája sincs a romániai szerb kisebbségnek

Temesvárról jelentik: A romániai szerb kisebbség vezetői elhatározták, hogy megalakítják az önálló szerb pártot, mely az országos parlamenti választásokon jelöltek fog állítani.

A romániai szerbek eddig az országos politikában nem játszották azt a szerepet, mely számáránuknál fogva megillette volna őket. Az ötvenezet kitévő bánáti szerbység az államalkotó román pártokban helyezkedett el, abban a reményben, hogy sérelmeire így könnyebben kap orvoslást. Az elmúlt évek tapasztalatai meggyőzték azonban őket arról, hogy ezen az uton nem

érhetnek el eredményt és nem tudnak kisebbségi helyzetükön javítani.

A szerbység vezetőit különösen az indította az önálló kisebbségi párt megalakítására, hogy a romániai szerb kisebbségnek még sincs egyetlen középiskolája sem, ugyanakkor az erdélyi szászok, akik már évtizedek óta kisebbségi politikát folytatnak, iskolák tekintetében sokkal jobb helyzetben vannak. A mozgalom irányítói remélik, hogy az önálló szerb párt hamarosan kibontja zászlaját és megkezdí a küzdelmet a romániai szerb kisebbség politikai és kulturális jogainak kivívásáért.

Megszakadtak a marokkói béketárgyalások

A három békedelegáció megállapodás nélkül utazott el Udzsádból

Párisból jelentik: A marokkói béketárgyalások váratlanul megszakadtak. A francia kormány hajlandó volt bizonyos engedelményekre és egy nyilatkozatban hangsúlyozta, hogy Abd el Krim szánuzetésére vonatkozó követelést utólag vetette fel Primo de Rivera és

a hét kilométeres előnyomulásra vonatkozó követelést is elhajtották egy franciák, mint a spanyolok.

Ezzel az engedékenységgel szemben azonban a rífabilok egyre önzetesebb magatartást tanúsítottak

és átnyújtották Abd el Krim választását a békefeltételekre, amely azoknak nagyrészt elutasítja.

A francia és spanyol bizottság átvizsgálta a választ és azt nem találta elfogadhatónak. Ennek folytán — udzsádai jelentés szerint

a béketárgyalások csütörtökön eredmény nélkül megszakadtak és a három békedelegáció elutazott Udzsádból,

minden megállapodás nélkül arra nézve, hogy a kiküldöttek milyen későbbi időpontban ülnek össze új tárgyalás céljából.

A beogradi bíróság elutasította a Standard Oil Company felebbezését

Közel egy millió dinár illeletet róttak ki a mérleghamisítási vád alapján — Sztojadinovics volt pénzügyminiszter válasza Krajacsnak

Sztojadinovics Milán volt pénzügyminiszter Krajacs volt kereskedelmi miniszternek arra a felszólítására, hogy konkrét vádakot emeljen, a következőképpen tesz eleget:

— A Standard Oil Company nyilatkozatát Pecsart, a miniszter kabinetfőnökét, öt millió dináros zsarolással. A vád, amelyet sok tanu bizonyít, annál súlyosabb, mert azt az Egyesült-Államok beogradi követe személyesen hozta a miniszterelnök tudomására. Pecsart a könyvvizsgálatra Krajacs rendelte ki, bár Pecsart nem szakember és nem is volt kinevezett tisztviselő. A bizottság mástic: sajnálja, ha piszkos ügyben öntudatlan eszköz volt.

— A kérdés éppen az: vajon Krajacs dr. tudatos, vagy öntudatlan eszköz volt-e ebben az ügyben. Mászóval: Pecsart kabinetfőnök járt-e itt el Krajacs miniszter utasítására,

vagy pedig a miniszter járt el a kabinetfőnöke utasítása szerint? Ez az, amit a közvélemény tudni akar.

Jelentkezik a Standard Oil feljelentője

A Standard Oil körüli nyilatkozatháború folyamán többször említés történt arról, hogy a társaságot egy elbocsátott tisztviselője jelentette fel adóeltitkolásért. A Politika csütörtöki számában jelentkezik egy nyilatkozattal a feljelentő is: Joanovics Szteván, aki kijelenti, hogy önként lépett ki a társaság szolgálatából, majd így folytatja:

— Tény az, hogy a társaság 1921. évi mérlege hamis és a könyvelést az igazgatóság vezette, hogy az államot megharostsák. Állításomért minden fórum előtt helytálló. Ez nem politikai affér, ahogy a társaság akarja feltüntetni. Ha az amerikai követ intervenciált ebben, akkor

GANZ 2318
BENZINMOTOROK
ELEKTROMOTOROK
SZÁLLITÁSI
MUNKAGÉPEK
KÖZLEKÉSEK

Véres legényháború Noviszadon

Két szurkálót letartóztattak,
kettőt a kórházba szállítottak

Noviszadról jelentik: A Kamenica-uccában szerda éjjel véres verekedés folyt le. Ebben az uccában a 72. szám alatt van Szabó Mihály kocsmája. Szerdán délután nagy társaság mulatott a Szabó-féle kocsmában. A mulatozásban részt vett többek közt Dragutinovics Mihajlo ismert verekedő, aki késelésért, csalásért már több ízben büntetve volt, továbbá Jankovics Stevan, Laki András, Mocznai Sándor, Kramer Mihály és még több legény veit részt. Estig, ha hangosan is, de különösebb incidens nélkül zajlott le a mulatozás, éjjel tizenegy óra felé azonban a már erősen beborozott társaság tagjai valamin összekülönböztek. Szinte pillanatok alatt parázs verekedés támadt. Hogy ki volt a kezdeményező, mindeddig nem lehetett megállapítani, de botok, székek, poharak és üvegek repültek a levegőben, majd Dragutinovics Mihajlo kezében megvillant a kés is. Szabó Mihály vendéglős ekkor néhány józan ember segítségével a verekedőket az uccára tuszkolta, hol a verekedés folytatódott. Dragutinovics a késsel megszurta Jankovics Stevant és Laki Andrást, akik vértől borítva estek össze. A társaság több tagja erre Dragutinovicsra vetette magát és őt is fején és karján több helyen megszurta.

A verekedés még tartott, amikor a rendőrséget hívva közeledett a verekedés színhelyére, de amikor odaért, már csak négy-ötven voltak ott, a többiek elmenekültek. A rendőrök szétválasztották a verekedőket és telefonon jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan Radulovics Dusan ügyeletes rendőrkapitány több rendőrrel a Kamenica-uccába ment, ahol a földön eszméletlenül találták Jankovics Stevant, akinek a fején, mellén és mindkét karján súlyos sebesülések voltak. Laki fején és karján sebesült meg. Mindkettőt beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy sérüléseik rendkívül súlyosak.

Dragutinovicsot és a helyszíne maradt Mocznai Sándort letartóztatták és beszállították a rendőrségre. Dragutinovics orrán, vállán és balkarján kapott szurt sebeket és inge, ruhája, arca, kezei csupa vér volt.

A szemtanúk szerint a verekedésben mintegy tizenötven vettek részt. A rendőrség keresi a tetteseket, akik közül csak néhánynak nevét sikerült eddig megállapítani. A nyomozás nagy erélyvel folyik.

A mukdeni hadsereg elfoglalta Pekinget

Az angol és japán befolyás kerekedett felül Kinában

Londonból jelentik: Pekingből jelentik, hogy

a főváros hemzseg a mukdeni csapatoktól

és a nemzeti hadsereg utolsó töredékét is elvonultak. A Kuomin Csun sereg kudarca

az angolok és japánok felülkerekedését jelenti az orosz befolyás fölött.

Az általános zűrzavar és a katonai uralom Pekingben megbénította a nagykereskedelmet, a gyári üzemek nem dol-

goznak, csak a kiskereskedelem képes megélni. A lakosságot egyre-másra sarcollják a mukdeni és santungi hadsereg élelmezésének költségeire, a szoldateszka irgalmatlanul rekvirál s vele szemben tehetetlen az a tizenöt tekintélyes államférfiuból alakult végrehajtó-bizottság, amely a rend fentartására vállalkozott.

A katonai pártok elkeseredetten versenyeznek a hatalomért és a polgárháború kitörése fenyegeti Kinát.

Kedves Nagyságos Asszonyom

— tessék kipróbálni . . .

A közeledő nyár ismét megbolygatja a családi harmóniát. Mig a férj azon töri a fejét, hogy fizetését hogyan ossza be az összes hitelezők megelégedésére, önagysága a térképet és Bacedekereket böngészli. »Ez se jó... ez se jó... ide se megyünk, végül is kiválaszt egy jól hangzó, előkelő fűrdőhelyet és hiába ellenkezik a férj — »ide megyünk... pünktum...« Ez minden jó családban így szokott történni évenként egyszer, ilyenkor tavasz utóján, a nyár küszöbén. Elvben rendszerint önagysága győzedelmeskedik, tehát muszáj nyaralni, azonban arra a kérdésre, hogy hol mégis, a férj ad választ.

Ezek után nem érdektelen, hogy melyik országban mibe kerül a nyaralás. Az alábbi kimutatáshoz, amelyet egy alapos német állított össze, adva van

egy négy személyes polgári család, négy heti nyaralási idő és a takarékos beosztás. Mindez adva van. A szükséges ezer dinárosok nincsenek adva. A komisz uzorásunk nem akar adni.

Bulgáriában	2000 dinár
Franciaországban	2200 »
Ausztriában	2400 »
Csehszlovákiában	2400 »
Romániában	3600 »
Jugoszláviában	3800 »
Magyarországon	4000 »
Hollandiában	4200 »
Olaszországban	4200 »
Németországban	4300 »
Svájcban	4300 »
Angyolországban	5100 »
Angliában	5300 »
Dániában	6000 »
Norvégiában	6200 »

Lojzi vadrucái

Irta: Berényi János

— No Lojzi, mikor gyönnék vissza a vadrucák?

Ezzel a kérdéssel Lojzit irgalmatlan méregbe ránthatta a hozzáértő. Minél szelidebben fuvolázta a fülébe, annál vészesebben forgott a Lojzi szeme. Néha majd átfurta az ilyen akadémikuskodó mellett. Mégis magához mérten okos volt Lojzi, ámbar a tanyáinak úgy vélekedtek, hogy valami csunya hernyó bujkál a kobakjában. Szóval, hogy félkegyelmű volna egy kicsit szegény. Meg is mondták neki és Lojzi titokban bölintott: lehet Ezért jobbára kalap nélkül járt. Hadd süsse a nap a fejét, majd talán így pillévé változik a hernyó és elröpül. Közbe prédálta az anyagot a mindefajta csufolódásra. Egy nap fölkapott a meszelőnyélre, illendően elbucszott az ismerősöktől, hogy elmegyháztüznézni.

— Aztán micsoda menyasszonyt keresel?

— Ojant, akinek két tégye van.

És Lojzi ellovagolt. Egy hét múlva hozták vissza a csendörök a másik megyéből. Éhesen, rongyosan és nagyon neki busultan. Az ilyen kiruccanások egy kicsit lekapcsolták a jókedvét. Behúzódott a kuckóba és tapogatta az orrát. Vagy birkákat őrzött és nagyon jámbor, okos embernek tetette magát. Arra is elég bölcs volt, hogy a gunyolódások fölött higgadt lélekkel térjen naprendre. A furkós ugyan olykor táncolt a vállán, lekiváncsolt volna, hogy széttörje a vigyori jókedvet valamelyik csufondáros ábrázaton. De azért Lojzi uralkodott magán, legföljebb az ökleivel próbálkozott meg. Akkor is ő vágta

zsebre a tanulságot. A csufolódók összetartottak és a földet mindig Lojzi vállá feküdte meg. Használni se használt semmit az egész, a csintalan hegyes kérdések épen úgy előkerültek azután is.

— Hát Lojzi, mikor lovacskázunk el a menyasszonyér?

— Oszt a botot meggyártottad-e má, akinek csak egy vége van?

Tudnivaló, hogy Lojzi ezen is spekulált. Azt mondta, hogy olyan botot fog kifaragni, améknak csak egy vége lesz. A botot megmutatja a mérnöknek, aki majd sok pénzt ad érte. Csakhogy a dolog nemigen akart sikerülni. Lojzi fűrészelt, vágosta félbe a két végű póznát, de annak mindig két vége maradt. Már egy pöttön kis csülökké zsugorodott az öles rud, de a szent átkozza meg: akkor is még két vége volt. Ezért a kudarcért többet szenvedett Lojzi, mint az összes fölhalálók együttvéve.

— No azért ne busulj Lojzi. Majd vissza gyönnék a vadrucák.

Ez volt Lojzi magasba törő útjának az utolsó szomorú stációja. Mert Lojzi két vadrucát fogott a zombékban a nyár eleivel. Két selypesen panaszkodó, satnya és kormos vadmadarat. Ott sáplítottak az udvar-sarokban, a kacsaasztató mellett. Olyanok voltak a többi között, mint két szegény cigánygyerek. Lojzi etette őket. Négy kacsája volt, de majd ha ezek fölőnek, lesz hat. Tojni is fognak és nagyon meghíznak majd az usztatóban. Mert bizony most soványkák. A szomszédok előre kuncogtak Lojzi készülő tragédiájának. A két füstös már a szárnya-cskáját próbálgatta.

— Tavaszkor kotlani fog mind a

kettő — mondogatta Lojzi az érdeklődőknek — de lehet, hogy bucsura az egyiket levágom. Addigra szép kövér lesz.

A két vendég másban törte a fejét. Nem télt bele fél hónap és egy reggel a két cigánymadár utra kelt a mocsár felé. Törpe szárnyuk hurrogott, mint a propeller. A gazdájuk szemeláttára emelkedtek a magasba. Meg se köszönték a vendéglátást.

— Mi a patvar! — csodálkozott el hangosan Lojzi — ezt nem gondotam vóna!

A nagyobb baj az volt, hogy a szomszédok is látták Lojzi hüledezését. A másik percben már a lelkén tapostak a csunya nevetések.

— No Lojzi, se menyasszony, se egyvégű bot. Még a rucáid is ehagynak, ni ná! Bolond vagy te Lojzi.

Lojzi megröstellkedik. Hát hoppon maradt. Csöndes mentegetőzést motyog a bajusza alatt.

— Emőntek. Ugyancsak emőntek. Pedig jól bántam velük. De azért visszagyönnékük. Kicsit elmédegelnek a világba. Meglátogatják a többi rucát, oszt szépen visszafordulnak. Tán csak nem felejtetek el. Éngöm?

De azért tovább ecetesedik az évődés.

— Hát persze. De aztán kalitkába tartanád talán őket mint a rigót.

— Jó. Csinálok nekik kalitkát.

El is készült. De a dolog mégis szaggatja a lelkét. Hogy ilyen csufot tett vele a két háládatlan, pösze sváb vadruca.

— No csak haza vergődjőnek. Levágom mind a kettőt. Be se teszem őket a kalitba.

— Hát még mindig nincsenek? Fű-

Pontosan ennyi, se több, se kevesebb. Így számította ki a mindenre ráérő statisztikus. Nagyságos Asszonyom, tessék ellenőrizni. Az adatokért csak annyiban vállalunk felelősséget, hogy nem ajánljuk, hogy Norvégiába menjen nyaralni, mert ott a nyaralás drága. Viszont Bulgáriát sem merjük ajánlani, pedig az olcsó. Ellenben volna egy ajánlatunk. Tessék megpróbálni itthon nyaralni. A spaletákat be lehet csukni s itthon is egész hűvös van. Az olcsóbb hűvös helyekről ne is beszéljünk. Pedig oda is könnyen el lehet jutni.

M. D.

A tolvajt fölmentik — a károsultat elítélik

Kétszáz dinár bírság a visszavont
feljelentés miatt

Becskeréről jelentik: A becskeréki törvényszék büntető tanácsa csütörtökön tárgyalta Tóth János és Mehár Pál malommunkások bűnügyét, akik Heller Dávid malomtulajdonostól 1923 őszén hetven zsák korpát és ötven zsák lisztet loptak el és a lopott holmit Vukov Dusánnak és Vukov Milivojnak eladták.

A tárgyalás elején Heller Dávid, a károsult kijelentette, hogy nem kívánja munkásainak megbüntetését, mire az ügyész elejtette a vádat. A tárgyalást ezután tovább folytatták az orgazdák ellen, akik eleinte tagadtak, de később, amikor Tóth János, az egyik tettes szemükbe mondta a vádat, beismerték, hogy ők vették meg a lopott holmit olcsó áron.

A bíróság az orgazda Vukov fivéréket tizenöt-tizenöt napi fogházra ítélte el.

A bíróság ezután Heller Dávidot, a károsult malomtulajdonost kétszáz dinár illeték bírsággal sújtotta, amit bélyegeken kell lerónia a visszavont följelentés miatt.

tyülni két utámuk Lojzi. A pallásablakbul. Megládd, hajnalra ott hápognak az ajtód előtt. De megfircangold ám őket, hogy úgy elmaradtak!

Lojzi káromkodott, a fogait szitta, a két szeme úgy játszott keresztbe, mint két egymást köszörülő kés. Az ellovacs-kázást meg az egyvégű dotot már nem is bánta annyira. Az hóbotos csacsi-ság volt. De hogy két sovány vadruca becsapja! No csak visszakerüljön valamelyik, megfogja azt a sovány nyakát, így ni... oszt leszakítja azt a buta sváb fejt neki. Ó mégse bolond, ha annak mondják is.

Az ősz is meggyűtt! Leült az erdő fölött, mint egy zizegő selyemruhás királyasszony. Dér is fényesedett már a haraszt. Lojzi majdnem sirt. Álmosan ásitott és zsebre mélyesztette a kezét. Kedvetlenül bémészködött az udvarra, aztán lassan az istálló felé balagott. Hát uramfia, a nyitvahagyott istállóban ott kuksol az ő két vadrucája. De nem is csak az a kettő, hanem azon fölül még tizenegy. A rucák bizonyos fáztak az éjjel, megsuhintotta őket az esti szél. Eljöttek a régi lakásra, de a pajtasáikat is magukkal vezették.

— Hohó! Hát visszagyöttek. Oszt miben szép nagyocskák.

A csufolódók a kerítésen könyököltek és nagyokat nyeldesve nézték Lojzi gusztyos hóhérvadását.

— Né, a bolond Lojzi. Mondtam ugye, hogy elgyönnék. De mán adhatná ide is egyet Lojzi.

— Hehe! Adok, hogvne adnék. Kettőt is. De csak este. Estélig én haragszok rájuk, itt e.

Pányvát huzott végig az udvaron és szépen ráakasztotta a tizenhat vadrucát.

Pártonfelüli bizottságra akarják bizni a frankügy teljes kivizsgálását

Az ellenzék szerint olyan súlyosan kompromittáló új adatok vannak a Bethlen-kormány ellen, hogy azok nyilvánosságra hozatala ártana Magyarországnak külpolitikai helyzetének — Friedrich István megerősítette a vizsgálóbíró előtt Pallavicini vallomását

Budapestről jelentik: A Bethlen miniszterelnök és Pallavicini György őrnagy között lefolyt parlamenti harc ismét az érdeklődés első vonalába helyezte a frankügyet. Az ügyben az utóbbi időben annyi fontos új momentum vetődött fel, hogy az ellenzék a frankügy teljes tisztázása érdekében most újabb mozgalmat indított, amelynek az a célja, hogy egy

pártokon felül álló bizottság alakuljon a parlament legobjektívabb és legtekintélyesebb politikusaiból és ez vizsgálja felül a frankügyben rendelkezésre álló anyagot.

A legitimisták ezt az akciót elsősorban azzal indokolják, hogy

Pallavicini a kormányra kompromittáló adatoknak eddig legfeljebb csak tíz százalékát terjesztette elő és a legsúlyosabb bizonyítékait azért nem hozta még nyilvánosságra, mert nem akar ezzel a kormányon keresztül ártani az országnak is.

A frankügynek hat koronatanuja van: Windischgrätz, Nádosy, Rába Dezső, Mészáros Gyula, Hír György, akinek a frankügyben való teljes beavatottsága nagy meglepetést fog még kelteni és Bónis Arkangyal páter. Az ellenzék tudja, hogy Nádosy beismerő vallomásra nem lehet számítani.

Windischgrätz pedig védőjének Ulain Ferencnek mindenkor kijelenti, hogy részletes vallomást fog tenni, feleségének ezzel szemben azt ígéri, hogy továbbra is hallgatni fog.

Rába Dezső tudvalegőleg terhelten vallott a kormány ellen, az ő vallomását azonban semmi sem támasztja alá, mert a Törökországban tartózkodó Mészáros Gyula kihallgatására nincs remény, pedig Rába a legtöbb kérdésben órá hivatkozik. Így

óriási fontossága van Bónis Arkangyal páter és Hír György fajvédő képviselő közeli kihallgatásának, mert különösen az utóbbi az ügy legintimebb részéről is tudomással bír.

Az ellenzék szerint egészen bizonyos, hogy

az új tanúk kihallgatásával nyilvánosságra kerülő adatok hátrányára lehetnek Magyarországnak külpolitikai helyzetének is

és ezért az ellenzék azon van, hogy az események megelőzésére egy pártion felül bizottság előtt vizsgálják át ezeket a bizalmas adatokat és a súlyos kompromittáló adatok nyilvánosságra kerülése előtt vonja le a kormány a frankügyben tanúsított magatartásának végső politikai konzekvenciáit.

A frankügyben egyébként a vizsgálóbíró csütörtökön kihallgatta tanúként Friedrich Istvánt, aki körülbelül egy óra hosszat tartózkodott a vizsgálóbírónál. Kihallgatása után Friedrich a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— Pallavicini vallomásának olyan részleteire vonatkozólag hallgattam ki, amelyek még nem kerültek nyilvánosságra.

Mészáros és Windischgrätz több ízben kijelentették előttem,

hogy a kormány súlyos condutusával dolgoznak.

Ezt az értesülésem közölte Pallavicinival, aki ezt bekapcsolta a vizsgálóbíró előtt tett vallomásába. Én ma

Pallavicini vallomását az igaz-

sághoz híven mindenben megerősítettem.

Friedrich István, aki közismert arról, hogy nyilatkozataiban többet szokott sejtetni, mint amennyit mond, ezután a következőképpen folytatta nyilatkozatát:

A zagrebi határozat hatása Beogradban

Uzunovics miniszterelnök szerint az egyetlen lehetőség a radikálisok és a Radics-párt további koalíciója — Nikics és Superina helyzete tarthatatlanná vált — Pasics hívei követelik a leszámolást Jovanovics Ljubával

Az ellenzék a radikálispart főbizottságának határozatától teszi függővé további magatartását

Beogradból jelentik: A Radics-párt zagrebi klubülésének határozata nem hozta meg azt a megoldást, amelyet politikai körökben vártak. Nyilvánvaló lett, hogy a kibontakozást más irányban kell keresni, mint a kormánykörök azt elképzelték. Miután a Radics-párt túlnyomó többsége kitart Radics István mellett és lekötötte magát a megegyezés politikájához, ennek kihatással kell lenni a dolgok további fejlődésére. Nikicsék a maguk hét emberével nem tudnak többséget biztosítani a kormány számára és így

az Uzunovics-kormány ezidő szerint, mint kisebbségi kormány áll az ország élén.

Jellemző a helyzetre Markovics Lázár dr. volt igazságügyi miniszternek, a radikális-párt egyik vezető tagjának az újságírók előtt tett nyilatkozata.

— Radicsék — mondotta Markovics Lázár — lekötötték magukat a megegyezés politikájához és pedig az 1925 július 14-iki határozat alapján, amely a radikálisokkal való együttműködést mondotta ki. Ennek folytán nincs válság.

Uzunovics a zagrebi határozatról

Uzunovics miniszterelnök a minisztertanács ülése után a következőket mondotta az újságíróknak:

— Pontos jelentéseim még nincsenek a zagrebi gyűlésről. Azok a jelentések, amelyeket közvetve kaptunk, úgy hangzanak, hogy Radicsék folytatni akarják a megegyezés politikáját. A határozat tartalma, valamint a politikai erők megoszlása szerint

jellemző csaknem egyetlen lehetőség a radikálisok és a Radics-párt együttműködése.

Ennek alapján bizvást hihetjük, hogy a mi álláspontunk győzött. A horvát parasztpárt valószínűleg csak a megegyezés politikája mellett foglalt állást, nem pedig a személyek mellett. Ha ezek a közvetve kapott jelentések pontosak, akkor a mi vállalkozásaink legalább is a megvalósulás útján vannak. Hogy meg fog-e ez tényleg valósulni és hogy ismét létre jön-e a kollaboráció a két párt között, azt majd meglátjuk.

Jovanovics Ljuba súlyos vádjai Pasics környezete ellen

A spliti lapok nyilvánosságra hozzák Jovanovics Ljuba levelét, amelyet dal-

máciai híveihez intézett a radikálispartban történt viharos események alkalmából. A levélben, amely április 12-én kelt, Jovanovics megindokolja magatartását és

súlyos vádakat emel Pasics Nikola környezete ellen, amelynek működését a radikális-pártra és az országra vezetesnek nevezi.

Jovanovics hangoztatja Pasics Nikola nagy érdemeit, de megállapítja, hogy autoritásával ezek a körök visszaélnek. A levél bő részletességgel tárgyalja a radikálispart belső ellentéteit, valamint Jovanovics Ljuba helyzetét a pártban, a Pasics-ünnepségtől való visszavonulásának és a Pasics-Radics-konfliktus alkalmával a klubban tanúsított magatartásának okait. A levél épen ezért a beogradi politikai körökben nagy feltűnést keltett.

A kattarói radikálisok Pasics és Jovanovics kibéküléséért

A katori (kattarói) járási radikális szervezet legutóbbi üléséről táviratot intézett Beogradba, amelyben bizalmat nyilvánítanak Pasics Nikola és Jovanovics Ljuba iránt. Elítélik a Jovanovics ellen folytatott sajtókampányt és annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a két pártvezér módot fog találni a radikálispart egységének megővésére.

Éles harcra számítanak a radikálispart két frakciója között

A Radics-párt zagrebi ülése után, amely nem hozta meg a politikai válság megoldását, még fokozottabb érdeklődés fordul a radikálispart április 25-iki főbizottsági ülése felé. A jelek szerint a radikális-párt belső ellentéteit rendkívül elmérgesítette Jovanovics Ljubának dalmáciai választóihoz intézett bizalmas levele.

amelyet ellenfelei, akiknek a levél kezükbe jutott, nyilvánosságra hoztak. A levél nyilvánosságra hozatala után a Pasics legszűkebb táborához tartozó politikusok között igen harcias hangulat volt észlelhető, és ezek

nyilván követelik a Jovanovics Ljubával való leszámolást.

Maga Pasics Nikola egyelőre hallgat és végeredménykép az ő állásfoglalásától függ, hogy kenyértörésre kerül-e a sor. Megállapítható mindenesetre, hogy

— Én a vizsgálóbírónak mindent elmondtam, amit tudok, más lesz azonban a helyzet a főtárgyaláson, ahol az elnök figyelmeztetni fog az eskü szentségére és a hamis tanúzás következményeire és így

a főtárgyaláson mindent el kell mondanom és semmit sem szabad elfelejtenem.

Kijelentette még Friedrich, hogy nézete szerint Hír György kihallgatásának óriási jelentősége van, mert bizonyos, hogy Hír György sokat tudna mondani, ha akarna. Végül így fejezte be Friedrich nyilatkozatát:

— Ha az én vallomásom esetleg kellemetlen lesz egyeseknek, ezért viseljék a felelősséget azok, akik jónak látták, hogy engem bíróság elé citáljanak.

a radikális-párt belső ellentétei békés kiegyenlítésének esélyei a minimumra csökkentek és általában a legélesebb harcot várják a két radikális-párti frakció között.

Ez a harc végeredménykép a párt centrumának magatartásán fog eldőlni, amely számbelileg a legerősebb és amely még egyik irányban sem kötelezte le magát.

Az ellenzéki körökben a Radics-párti ülésen hozott határozatok nem keltettek különösebb emóciót, mert az ellenzék biztosra vette, hogy a horvát parasztpárt többsége ki fog tartani Radics István mellett. Az ellenzék vezetői is most a figyelmüket a radikálispart főbizottságának ülésére koncentrálják és a további magatartásukat annak eredményéhez fogják megszabni. Erre mutat az is, hogy az ellenzéki pártvezérek legközelebbi konferenciájukat április 27-re, tehát a radikálispart főbizottságának ülése utáni időpontra hívták össze.

Egyébként csütörtökön nagy élénkség uralkodott politikai körökben. A képviselői klubokban élénken tárgyalták a várható eseményeket és délután nagy volt a forgalom a miniszterelnökségen is, majd este a kormány rövid minisztertanácsot tartott, amelyen csaknem kizárólag a politikai helyzetről volt szó. A minisztertanácson ismertették a zagrebi határozatot és annak várható következményeiről folyt beható megbeszélés.

A Radics-párti vezetők ellen emelt korrupciós vádak hatása

A korrupciós vádak továbbra is élénken foglalkoztatják a politikai közvéleményt. A Radics-párti vezetők ellen emelt vádak mély hatást tettek beogradi politikai körökben és különösen szerbiai politikuskörében hallatszottak elkeseredett hangok. Ezekben a körökben hangsúlyozzák, hogy a tulsó oldalról állandóan a szerbiai politikusokat vádolják a legsúlyosabb korrupcióval és most kiderül, hogy nem is kell ép a szerbiaiak közt keresni a korrupciós politikusokat.

Ellenzéki körökben viszont a Macsek és társai ellen emelt korrupciós vádakot egyes manővernek tekintik, amellyel el akarják terelni a közfigyelmet a korrupciónak azokról a még súlyosabb eseteiről, amelyekről az ellenzéki interpellációkban van szó.

CIRKUSZ

Barátom vitastilusa

Kedves barátom, ezennel beszün-tem a veled való vitakozást, egész egyszerűen, nem bírom el az iramot, azaz inkább a rendszert, amely új formájával téged is rabul ejtett. Lehet, hogy igazad van, azaz neked van igazad, de hány-szor mondjam, hogy nem tudlak kö-venni?

Valamikor azt láttam, hogy az embe-rek szépen, komolyan csoportosítják az érveiket, amikor egymást meg akariák győzni.

— Einye, mondta Kamenszky bácsi, híres mameluk, egész másnak képzel-tem ezt a dolgot, de Orsó Matyi okmá-nyokkal, adatokkal bizonyította be, hogy rossz uton járok.

Ugy van, Kamenszky bácsi örült, amiért megtudták győzni, de azok az idők elmúltak, e tekintetben kipusztult az utolsó bölény is. *Ma senki sem en-geði magát meggyőzni* s csodálom a képviselőházakat, ahol annyit beszél-nek. Mutassanak nekem egyetlen em-bert, akít a heteken át tartó dumák az ellenkező véleményre hangoltak, akkor leharapom saját tulajdon fejemet. Az Istenért, minek beszélnek hát!

Veled is így vagyok, kedves barátom, már fáj a mellem a sok szótól. Nem amit én mondtam, hanem amit te. Majd elisméltém, hogyan kezdődött, legye-nek olyan szívesek és tanuskodjanak, hogy kinek van igaza.

Kedves barátom, te abban a bizonyos kurta kocsmában voltál, ahol méreg-erős bort mérnek, beleavatkoztál asz-талos mesterlegények vitájába, te akar- tál az okosabb lenni, szó szót követett, amire téged szépen megverték.

A tényállást tanuk tisztázták, homlo- kodon még most is ott a kék folt, amit szónoki szolgálataid emlékéül viselsz, semmi kétség az egészben — azt mon- dom hát.

— Lelkem, lirai költő ne járjon akár- milyen helyre, mert a fellegek közül a sötétbe röpül. Magad látod, minek van az ember kitéve!

Te fölkapod a fejed s azt kérdezed: — Minek?

— Hát ilyesminek. Uri embernek kel- lemellen a viharos affér, amely vereke- désbe fullad. Ha másról lemossa is az idő a gyalázatot, róla nem.

Már most úgy képelem, hogy te erre különféleket válaszolhatsz. Vagy azt, hogy mi közöm hozzá, ne ártsam magam a dolgaidda, elintézed te azokat nélkülüm is, vagy baráti alapon bele- mégy az ügybe, megtárgyaljuk, szá- nom-bánom, elragadott a bor ereje, máskor óvatosabb leszek. De egyiket sem mondog, hanem felfortyansz.

— Hát amikor téged majdnem kicsap- tak Becskereken az iskolából!

Valóban, ez megtörtént, de olyan ré- gen, hogy duplán is elévült. A részle- teire is csak azért emlékezem, mert én vagyok a nagy Visszaemlékező s vi- gyáznom kell a renoméimra. Mondom hát:

— A tény igaz, engem ki akartak Becskereken csapni, hozzá még nem is egyszer. Tudod, a Kiszelák... azonban a kérdés most nem aktuális. Ha majd illetékes helyen szóba jön, szívesen megidézttetlek s mint köteles szemtanu, mondj el róla mindent. Most csak a jól értelmezett érdekedben figyelmeztetlek — harminc éves barátság jogán — hogy ne járj kurtakocsmákba. Végtere is bizalmi állást töltesz be, olykor re- prezentálnod kell, hát ártalmadra válik. Ismerem a társadalom fellogását.

Megint felelőseimnél különfélet, de nyil- ván nagyon elmaradott vadzerge va- gyok, hogy más az elképzelésem, mint a tied, mert egészen különös választ kapok.

— A nagynénéd is háromszor szökött meg lánykorában, mégis férjhezment s

hat gyereket hozott a világra.

Tátva marad a szám.

— Igaz, a szokás szenvedélye volt, de mi köze az ő életsorsának ahhoz, hogy téged B-listás csizmadialegények és dobvoljácok megverték a kocsmá- ban? Egyébként tőlem csinálj, amit akarsz, nem törődöm többet a dolgaiddal. Azt hiszem, vagyunk olyan vi- szonyban, hogy megreszkírozom a jó- indulatu figyelmeztetést. De ha nem ér- ted meg s egyre mellékvágányokra térsz...

— A barátságunknak semmi baja, csak elferdítet az eseményeket.

— Én?

— Igenis, te.

— Hát nem igaz a kocsmá, meg a többi? Nem ott voltál tegnap este pon- tosan tizenegyig, hat spriccer...

Te szinte magadon kívül vagy.

— A keresztanyád (mondod, az én keresztanyámat aposztrofálva) keserű- vé tette mindig az életemet (a magad

életét érve ez alatt), mert már gyerek- koromban elárult az apámnak, hogy a disznóól tetején mászkáltam, úgy sza- kadt el a nadrágom. Komisszág, amit csinált, látszik, hogy a keresztfia vagy. ...Unom a többi részletet, de volna még belőlük. Ebben a pillanatban semmi másról nem lehet kettőnk között szó, mint arról a — megengedem, illetéke- len — beavatkozásról, hogy kerül a le- bujokat, mert nem méltó hozzád a csiz- madia-guerilla-harc, a részegeskedés sem méltó, te pedig válaszaiddal fel- hánytorgatod az egész multamat, meg téped a hozzám tartozók ugynevezett nimbuszát, ami rosszat tudsz rólu- k, azt mind elmondod, épp csak a vonatkozó feleletekkel maradsz adós.

Ezért nem vitakozom többé veled, én tőlem a fejed tetejére állhatsz, ha nem tudsz, kérlek, tárgyilagos maradni, menj politikusknak, ott nagy sikerek váru- n rád.

Bob.

Amundsen és Ellsworth megérkezett Kingsbaybe

Hajójukat két kilométerrel az öböl előtt feltartóztatta a jég

Leningrádból jelentik: A leningrádi Tudományos Akadémia fényes fogadta- stást rendezett szerdán a »Norge« sze- mélyzetének tiszteletére. Az ünnepségen a hajó személyzetének valamennyi tag- ja megjelent *Rüser Larsen* és *Nobile* ez- redes vezetésével, akiket viharosan ü- vözöttek. Résztvettek az ünnepségen a *szovjetkormány kiküldöttei, a leningrá- di városi tanács képviselői, azonkívül a norvég és az olasz konzul és más elő- kelőségek.*

Leningrádot valószínűleg még ezen a héten elhagyja a *Norge* és további ut- vonalára vonatkozólag már minden megállapodás megtörtént. Leningrád után a *Ladoga-tó* nyugati partja mentén repül, aztán az alekszandrovszki vasut-

vonalat követve északra fordul s vé- gül a Fehér tengertől nyugatra, az Enare-tótól délkeletre elhaladva, *egye- nesen Vadsó felé megy. Ha az idő ked- vez, akkor nem is köt ki az ottani ár- bócon, hanem egyenesen Svalbardig folytatja útját a léghajó.*

Kingsbay-i jelentés szerint a »*Skaa- turen*« hajó, amelynek fedélzetén Amundsen és Ellsworth utazott, csütör- tők délután négy óra tájban megérke- zett a kikötő elé. A jég mintegy két ki- lométerrel a belső öböl előtt feltartotta a hajót, úgy hogy Amundsenek magába a kikötőbe nem tudtak bejutni. A jég azonban nem nagyon szilárd, úgy hogy valószínű, hogy a hajó utat tud törni a kikötőig.

A KANIZSAI TÁLTOSASSZONY

— KULTURKÉP 1924-BŐL —

A szuboticali törvényszéken csütörtök- ön érdekes bűnygyben tartott tárgya- lást *Pavlovics István* törvényszéki el- nök büntető tanácsa. A bűnper vádlott- ja *Jankó Mária* cigányasszony volt, aki több rendbeli csalással vádolva áll- ott a bíróság előtt.

A közzvadás *Csulnovics Ferdó* dr. ál- lamügyész képviselte, a védelmet *Piecki Rude* látta el.

*Jankó Mária*t, aki vizsgálati fogság- ban van, fegyveres börtönőr vezeti a terembe.

Az elnök kérdésére elmondja, hogy 36 éves, Sztarakanizsán lakik; két gyer- meke van, foglalkozása: *meszelő-asz- szony*. A vádirat szerint a vádlott csoda- tevő táltosnak mondta magát, elment hiszékeny asszonyokhoz, mindenütt pénzt csalt ki azzal, hogy a házon levő »rontás«-t az ő varázshatalmával és természetfölötti titkos eszközökkel el tudja tüzni. A jámbor parasztok szívesen fizettek s *Jankó Mari* több ezer dinárt szedett össze. Elfogadott azonban ter- mészetbeni honoráriumot is, rengeteg élelmiszert, ruhaneműt harácsoltt össze.

Ima a vádlottak padján

A vádlott keletes szemforgatással mindent tagad és azt mondja, hogy nem ment sehova »az ő esztől«, hanem egy asszony hívta őt, hogy menjen el egyes helyekre, imádkozni. Ő el is ment, de egyebet nem tett, mint imádkozott. Min- denütt együtt volt vele *Dimovics Ilka* cigányasszony.

Az elnök: És miért kellett magának imádkozni?

A vádlott: Mert »rontás« volt a há- zon. Egyik helyen a disznók pusztultak

el, másik helyen az aprójószág veszett ki, harmadik helyen jövedőlni kellett egy asszonynak, aki nem az urát sze- rette, hanem egy legényt, aki viszont őt nem szerette.

Az elnök: És az imádkozáson kívül egyebet nem csinált?

A vádlott: De igen, Szentelt vizet ad- tam.

Az elnök: Tud maga imádkozni?

A vádlott: Igen... — Nyomban el is mondta a *Miatyánkot*.

Az elnök: Mondja el a Hiszekegy 4-ik pontját.

A vádlott szóról-szóra elmondja az ima szövegét.

Az elnök: Mondta maga az asszo- nyoknak, hogy hét foggal jött a világra?

A vádlott: Mások mondják, hogy ci- gányasszonyok foggal jönnek a világra.

Az elnök: Mondta maga, hogy föl- döntuli ereje van és szellemekkel van összeköttetésben?

Sóder Jóska a rontás szelleme

A vádlott: Nem. Csak azt mondtam, imádkozunk, hogy az ellensége, *Sóder Jóska* elmenjen a háztól. Pénzt mind- össze száz dinárt kaptam.

Az elnök: *Kiss Antalnétól* mennyi pénzt kapott?

A vádlott: Száz dinárt.

Az elnök: A vád szerint 3500 dinárt kapott?

A vádlott: Pusson ki a szemem, ha száz dinárnál többet kaptam.

Az elnök: *Medgyesi Sándorné* fizetett valamit?

A vádlott: Ezer dinárt.

Az elnök: Miért?

A vádlott: Hogy az ellenségének árt-

sunk, aki az ő jószágát megrontotta.

Az elnök: *Gregus Mária* mit mondott magának?

A vádlott: Hogy jósoljak neki kézből. Egy kis buzát adott érte.

Az elnök: Mit jósol?

A vádlott: Azt mondta, nem szeret az urát, mást szeret. Nézzek utána, hogy az viszonszeresse.

Az elnök: *Bagi Mátyásné* mit akart?

A vádlott: Azt akarta, hogy a leányát vegye el *Molnár Lajos*.

Az elnök: Mit adott?

A vádlott: Kétszáz dinárt és egy da- rab szalonját.

A vádlott kihallgatása ezzel véget ért és a bíróság megkezdte a tanuk kihall- gatását.

Hogy kell elüzni a rontást?

Kiss Antalné sztarakanizsai lakos el- mondja, hogy 1924. év Mindenszentek napján jött hozzá a vádlott és azt mon- dotta, hogy elüzi a rontást a házról. Vizet töltött egy pohárba, a fülemhez tartotta, úgy hogy a víz harsogott a pohárban. Aztán kért 50 dinárt gyertyá- ra és mondta, hogy a vizet másnap, amikor deket harangoznak, öntsem ki a keresztutra. Másnap megint eljött, azt mondta, hogy ő hét foggal született és táltos asszony, aki a levegőben jár.

Az elnök: Volt vele egy másik ci- gányasszony is?

A tanu: Igen, de azt mondta, hogy az csak az ő tanítványa, ő a vezér. Egy- szer eljött a tanítványával, besötétítette a szobát, letérdeltünk, imádkoztunk. Ak- kor kimentünk az istállóba, ott egy göd- röt ásott, kért egy nagy kést, egy tyu- kot, a tyukot levágta és vérét a gödör- be eresztette. Aztán egyszerre lehajolt és kivette a gödörből a rontást. Ez egy kis csomagocská volt, piszkos rongyba burkolva. Volt benne csirkefej, csontok, szőrök. Kért 1000 dinárt, amit odaadott neki. A levágott tyukot is elvitte magá- val. Azt is mondta neki, hogy ő tudja, hogy az istálló sarkában kincs van el- ásva. Mikor folyton pénzt kért és már nem volt mit adni, azt mondta, hogy ha nem adok neki pénzt, *békává fogok én is, meg az egész ház nép átváltozni*. Nem akartam béka lenni, megint adtam pénzt.

Az elnök: Mennyit adott neki össze- sen?

A tanu: Több részletben 3500 dinárt, 25 gyertyát, 12 liter mákot, lisztet, szap- pant, babot, sonkát.

A vádlott a szembesítésnél mindent tagad. A bíróság a tanut megesketi val- lomására.

Medgyesi Sándorné, szintén egyik károsult, hasonlóan adja elő mindazt, ami vele történt. Nála a disznók pusztultak el. A vádlott azt mondta, hogy csodatevő ereje van és tud a bajon se- gíteni. Kért egy szentelt gyertyát és mondta, hogy tegyem be az ölba. Az- után bementünk hárommal az ölba és ott mondtunk egy *Miatyánkot* és egy Üd- vözlégyet. Akkor letérdeltünk és levá- gott egy tyukot...

— Azt a vádlott hazavitte — szölt az elnök — ezt már ismerjük.

A tanu: Igen. Aztán megtalálta a rontást. Egy kakasfej volt, több más csonttal és szőrrel.

Az elnök: Mennyi pénzt adott neki?

A tanu: Ezeröttszáz dinárt és sok min- dent. Azt mondta, ha nem adom oda a pénzt, vissza marad a bajom.

A vádlott a szembesítésnél mindent tagad. A tanut megesketik.

Gregus Mária tanu azt mondja, hogy a kis 10 hónapos gyermeke betegeske- dett. Ezért kérte a vádlottat, hogy se- gitsen, de nem igaz, hogy szerelem miatt kért a vádlottól orvosságot. *Bagi Mátyásné* elmondja, hogy sok csapás érte. Egy lánya a *Tiszába* ugrott, az ura meghalt. Ekkor eljött a vádlott és mondotta, hogy ő csodatevő erővel bír és meg tudja csinálni, hogy több sze- rencsétlenség ne érje. Nem hittem neki — mondja a tanu. Akkor azt mondot- ta, hogy tegyünk egy asztalra egy bög- re szentelt vizet és tegyünk bele egy

kanalat. Aztán térdejlünk le az asztal mellé és imádkozunk. Ha a kanál magától megmozdul, ez mutatja, hogy természetfölötti ereje van. Ugy tettünk, a hogy mondotta és amikor én imádkozás közben leborultam a földre, a kanál kiropult a bögréből.

Az *elnök*: Mennyi pénzt kapott magától?

A *tanár*: Összesen 2200 dinárt.

Egy *esztendő*

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és a perbeszédnek elhangzása után a bíróság hűsnek mondotta ki a vádlottat csalás büntetésében és elítélte egy évi börtönre.

Az ügyész súlyosbításért felebezett. Az elítelt azért, mert ártatlannak hiszi magát.

Sztrájkoló

papnövendékek

A cettinjei szeminárium nyolcvanhárom diákját letartóztatták

Cettinjéből jelentik: A cettinjei görögkeleti papnevél intézet növendékei nemrég sztrájkba léptek, mert egyik tanáruk házimunkára rendelte ki őket. A papnövendékek követelték a tanár elbocsátását.

A vallásügyi minisztérium a vizsgálat lefolytatása végett kiküldte Parenta Milánt, a karlovcii teológia tanárát, aki felszólította a növendékeket, hogy térjenek vissza az intézetbe. A diákok egyrésze látogatni kerde az előadást, a többiek azonban kitartottak követelésük mellett. A sztrájkoló az ablakon keresztül beugráltak a szemináriumba és ütegelni kezdték a bentlévő diákokat. A rendőrség nyolcvanhárom diákot letartóztatott és a podgoricai fogházba szállított.

A tanári karban is konfliktus keletkezett a diáksztrájk miatt. Az egyik tanár azzal vádolta kollégáját, hogy a sztrájkolókat bujtogatja. Emiatt a két tanár közt csaknem tetlegességre került a sor. A Cettinjében maradt növendékeknek megtiltották, hogy az uccára menjenek.

Szubotica város közgyűlése

Vita nélkül elfogadták a tanács javaslatait

Szubotica város kizsúlesített tanácsa csütörtökön délelőtt Gyorgyevics Dragoszláv főispán elnöklété alatt közgyűlést tartott, amely mindvégig a legnagyobb hangulatban folyt le és a tanács, valamint a kizsúlesített tanács tagjai között minden ügyben teljes egyetértés nyilvánult meg.

Elsősorban a városi tisztviselők kérését tárgyalták le. A tisztviselők kérték a város vezetőségét, hogy a rájuk kivetett IV. osztályú kereseti adó városi pótdadját engedjék el. A városi tanács megállapította, hogy a városi tisztviselőket a pénzügyigazgatóság úgy adóztatta meg, mint a magán-tisztviselőket, ami ellen a város felebezést is adott be és kérte, hogy a városi tisztviselőket is olyan alapon adóztassák meg, mint az államkat. A kizsúlesített tanács úgy határozott, hogy előbb bevárja a felebezés eredményét és ha a pénzügyigazgatóság kedvezően intézi el az ügyet, akkor a tisztviselők maguk fizetik az adójukat, ellenkező esetben, a mutatkozó különbözetet a város fogja megtéríteni.

A tárgysorozat következő pontja dr. Evtovics Mátyás alpolgármester kérése az eddigi szolgálati idejének beszámítása iránt. A kizsúlesített tanács tizenegyévi szolgálati időt számított be. Mamuzsics Gyuka városi

jegyző nyugdíjazás iránti kérvényét a közgyűlés elutasította.

A közgyűlés ezután Ivandékics György előterjesztésével foglalkozott. Ivandékics azt javasolta, hogy a város a Szentai-ut végén levő üres telket parcellázza fel és adja el a szegényeknek házépítkezés céljára. A közgyűlés elfogadta a javaslatot és úgy határozott, hogy három hold területet kétszáz négyszögletes parcellákban, négyszögölenként hat dinárért elad. Összesen tizenkilenc parcella kerül eladásra, amelyeken az új tulajdonosok három éven belül kötelesek házat építeni. A házhelyeket az igénylőknek kérvényezniük kell. Ugyancsak megszavazta a közgyűlés a városi tanácsnak azt a javaslatát is, hogy a római katolikus hitközség részére templom-építés céljára telket adjanak a Bajai-szőlőkben.

Végül a közgyűlés elutasította Mucics József szubotica lakosnak azt az ajánlatát, hogy a város vegye meg a házat a pénzügyigazgatóság részére.

A közgyűlést tizenegy órakor zárta be Gyorgyevics főispán.

Pallavicini

jegyzőkönyvi megrovást kapott a belügyminiszter megsértése miatt

A határozatot kiplakatirozták Pallavicini kerületében

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés csütörtöki ülésén Grieger Miklós külpolitikai kérdésekről beszélt.

Grieger Miklós után Batitz Gyula, Klárik Ferenc és Jászai Samu szólahtak fel. Ezután Rubinek István a mentelmi bizottság előadója tett javaslatot Pallavicini György mentelmi ügyében. Az előadó indítványozta, hogy Pallavicinét a belügyminiszter megsértése miatt jegyzőkönyvi megrovásban részesítsék és ezt kerületében plakatirozzák ki.

Horváth Zoltán kisebbségi véleményt terjesztett be, indítványozta, hogy az ügy felett a nemzetgyűlés térjen napirendre. A Ház Rubinek indítványát fogadta el és az ülés ezzel véget ért.

Családirtás

egy berlini bérkaszárnnyában Leányát és sógorát agyonlőtte, feleségét és sógoróját súlyosan megsebesítette egy lakatos

Berlinből jelentik: Véres családi dráma történt csütörtökön reggel Berlin egyik külvárosában. Polzenics Lipót lakatos agyonlőtte tizenhárom éves leányát és sógorát, feleségét és sógoróját pedig súlyosan megsebesítette, azután leugrott a negyedik emeletről.

A szörnyű tragédia a Wiener-strasse egyik bérkaszárnnyájában történt. A lakatos, aki különváltan élt családjától, reggel öt órakor elment felesége lakására, hogy az asszonnyal beszéljen. Polzenicsné éppen akkor jött ki a házból és amikor férjét megpillantotta, visszafutott, a férfi azonban utánarohant és revolverrel rálőtt. Polzenics ezután előfutó kislányát lötte le, majd sógorára sütötte a fegyvert. A leány a nyakán, a férfi a fején sebesült meg és mindketten azonnal meghaltak.

Közben a család többi tagja is előrohant és a ház lakói üldözőbe vették a férfit. Polzenics több lövést adott le anyósára és sógorjára és az utóbbit súlyosan meg is sebesítette, majd felszaladt a negyedik emeletre és miután látta, hogy az üldöző lakók elől tovább nem menekülhet, leugrott az udvarba.

Súlyos belső sérülésekkel és törött végtagokkal szállították a kórházba a lakatos, akinek állapota éppúgy mint feleségéé és sógorójáé életveszélyes.

HIREK

— Vasárnap iktatják be az új mosztári görögkeleti püspököt. Noviszadról jelentik: Dr. Ilcs Jován (Jordán) újonnan kinevezett mosztári görögkeleti püspököt vasárnap iktatják be méltóságába. A beiktatáson részt vesz Csirics Irinej noviszadi püspök is.

— A delbanati radikális pártszervezetek ülése. Pancsevórol jelentik: A delbanati radikális pártszervezetek Suvakovica Lázár államtitkár elnöklété alatt ülést tartottak, amelyen a Pasics-ünnepély és a Miletics-centennárium előkészítésével foglalkoztak. Az ülésen azt is elhatározták, hogy a párt főbizottsági ülésére Suvakovics államtitkárt delegálják.

— Áthelyezés. Becskerekéről jelentik: A szociálpolitikai miniszter Popovics Jován, a nisi munkásfelügyelőség főnökét, ugyanilyen minőségben Becskerekre helyezte át.

— Az 1906. évfolyambeli hadkötelesek sorozása. Becskerekéről jelentik: Az 1906. évfolyambeli hadkötelesek sorozása június hó végén kezdődik meg Becskerekben.

— A noviszadi új vámhivatal. Noviszadról jelentik: A Dunaparttra kerülő noviszadi vámhivatal épülete ezerkétszáz négyzetméter területen épül. A városi mérnöki hivatal tervel szerint a földszinten lesznek a vámraktárak és ehhez csatlakoznak az ezer négyzetméteren felépülő rakodó feljárók. Az első emeleten a vámhivatalok, a kémiai laboratórium és nyolc tisztviselőlakás, 2—4 szobás lakrészekkel nyer elhelyezést. A tervek szerint a vámhivatal földszintjét vasbetonból, emeleti részét téglából építik fel. A lakásokat a vámhivatalnokok részére utalják ki.

— Községi orvosi kinevezés. Noviszadról jelentik: Az egészségügyi miniszter dr. Sinkovics Matija orvost Bács községbe ideiglenes községi orvossá nevezte ki.

— Új rendőrfelügyelő Titelen. Titelről jelentik: Ráics Szvetisláv bács megyei alispán a titeli járásba Pavlovics Nikola gyurgyevói földbírtokost járási rendőrfelügyelővé nevezte ki. Pavlovics már elfoglalta állását.

— Telefonösszeköttetés Szombor és Baja között. Szomborból jelentik: A szombori Lloyd intervenciójára a postaügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint már szerdától kezdve megnyílt Szombor és Baja között a telefonforgalom. Egy beszélgetés ára két arany frank.

— Marad a lengyel kormány. Varsóból jelentik: Az államfő nem fogadta el a kormány lemondását. A kormánynak a szocialista miniszterek kiválása ellenére is meg van a többsége.

— Elmeógyógyintézetbe szállítják Mussolini merénylőjét. Rómából jelentik: Gibbon asszonyt, Mussolini merénylőjét a törvényszéki orvosszakértők véleménye alapján elmeógyógyintézetbe fogják szállítani.

— Gyilkosságért ötévi fegyház. Noviszadról jelentik: Szeklanovics Haaszán dobozi muzulmán munkás 1925 június 17-én éjjel verekezés közben Noviszádon, a Pirosi-uccán több késszúrásal megölte Pekár Janko noviszadi napszámest. A noviszadi törvényszék annakidején két évi börtönre ítélte. A büntetést a noviszadi felebbviteli bíróság öt évi fegyházra emelte fel. A semmitörvényszék szerdán a beadott semmiségi panaszt elutasította.

— Kiutasították Bécsből a francia royalisták ausztriai megbízottját. Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség szerdán kiutasította a főváros és Ausztria területéről azonnali hatállyal, kitoloncolás terhe mellett Ferdinand Dagan hírlapírót, a párisi royalisták lapjának, az Action Française-nek bécsi levelezőjét. A kiutasítás a törvényszék végzése alapján történt, Dagan másfél évvel ezelőtt egy családi ügybe keveredett, ami miatt letartóztatásban is volt, később szabadlábra helyezték és az eljárást megszüntették ellene. A kiutasított hírlapíró Bécsben az összekötő szerepét töltötte be a royalisták és az osztrák horogkeresztesek között.

— Meggyilkolta sógorát. Pancsevórol jelentik: Pancsevórol régi viszálykodás folyt Dimitrievics Rista pék és feleségének bátyja, Jovanov Stevan közműveslegény között. Dimitrievics nemrégén elhagyta a felesége a viszály miatt. Szerdán este Jovanov elment nővére megbízásából sógorához. Egyezkedés közben, amely egy pálinkamerésben történt, ismét összevesztek. Veszekedés közben azután az udvaron Jovanov zsebkésével megszúrta Dimitrievicsét. Dimitrievics csütörtökön délelőtt belső elvérzés következtében meghalt. Jovanov Stevant a rendőrség letartóztatta és kihallgatása után átadta az ügyészségnek.

— Javitják a noviszadi beltéri katolikus templom tornyát. Noviszadról jelentik: A noviszadi beltéri katolikus templom tornyáról az utóbbi időben ismételt hullottak le apró díszítési tárgyak, úgy hogy a katolikus hitközség a torony meglazult dízmunkáit kijavíttatja.

— Megfelebbezett hitközségi jegyzőválasztás. Noviszadról jelentik: A noviszadi katolikus hitközség pár hét előtt hitközségi jegyzővé választotta Gáspár Imre polgári iskolai tanítót, akinek választását a képviselőtestület több tagja megfelebbezte. Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor a választást jóváhagyta azzal az indoklással, hogy a választás ugyanis csak három hónapi próbaidőre szól. Gáspár Imre megkezdte a fizetés nélküli próbaszolgálatot.

— Sikkasztott egy pancsevói pénzügyigazgatósági tisztviselő. Pancsevórol jelentik: A pancsevói pénzügyigazgatóságnál nemrégén súlyos visszaéléseknek jöttek a nyomára, amelyeket — mint utóbb megállapították — Jelenin Gyuro pénzügyigazgatósági tisztviselő követett el. A pénzügyigazgatóság értesítette a Glavna Kontrolát, amely a vizsgálat lefolytatására Dimitrijevic Mihajlo vizsgálóbírózt küldte ki. Dimitrijevic Mihajlo megállapította, hogy Jelenics többektől vett fel pénzt adó címén és a felvett összegekről hamis nyugtát adott. Az eddigi megállapítások szerint Jelenics harmincegyezer dinárt sikkasztott el ilyen módon. Dimitrijevic a vizsgálat eredményéről jelentést fog tenni a Glavna Kontrolának.

A Dama fehérnemű-szalonnak munkái a Horovitz-féle Aleksandrova ulicai divatárúüzlet kirakatában láthatók.

— Szardiniás dobozzal vágta fel az ereit egy beogradi sikkasztó postatiszt. Beogradból jelentik: A beogradi vasúti hivatalban rájöttek arra, hogy már hosszabb ideje fosztogatja valaki a pénzesleveleket. Kedden éjjel detektívek figyelték meg a hivatal alkalmazottait és megállapították, hogy Andrics Vasza postatiszt nyitja fel a pénzesleveleket. A rovacsolás megállapította, hogy a sikkasztó altiszt két hét alatt 21.000 dinárt sikkasztott. Letartóztatták és a beogradi rendőrségre szállították, ahol Andrics szerda reggel egy szardiniás doboz lemezével öngyilkossági szándékkal felvágta ereit. A rakórházba szállították.

— **Pangalosz lemondott a hadügyminiszterségről.** Athénből jelentik: Pangalosz tábornok a miniszterelnökséget is megtartotta, mióta a köztársaság elnöki székébe került, sőt a hadügyminiszteri tárcát is maga vezette. Most, hogy könnyítsen elfoglaltságán, Zerulis tábornokot nevezte ki hadügyminiszterre.

— **Kinevezés.** Szentáról jelentik: A belügyminiszter Aatanaszjevics Milán volt szentái főszolgabíróját a délszerbiai Belo Poljeba járási főnöknek nevezte ki.

— **Halálos szerencsétlenség a szántóföldön.** Szomborból jelentik: Karbach József huszonöt éves sztanisicsi gazdát halálos szerencsétlenség érte a szántóföldön. Boronálás közben lovai megvadultak, mire ő meg akarta fékezni azokat, azonban elesett és a borona egyik szöge beleakadt az állába. Így vonszolták körülbelül két kilométeren keresztül a lovak, miközben oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még a helyszínen meghalt.

— **Bazalttal kövezik ki a noviszadi Magyar-utatót.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kiszélesített városi tanács határozatához képest a Magyar-utatót bazalttal kövezik ki. A keramittal való kikövezésről szóló hír tévedésen alapult.

— **Cionista ünnepély Szuboticán.** A Hakoah-Reusz zsidó ifjusági egyesület szombatán, május 1-én este a Lloyd helyiségekben „Lag beomer“ ünnepélyt rendez. Az ünnepélyt Löwenthal Henrik fogja megnyitni, majd dr. Handler Zsigmond, a noviszadi cionisták vezére a cionizmusról és a Zsidó Nemzeti Alapról, dr. Boschán Samu pedig aktuális zsidó kérdésekről tart előadást. A programon különböző ének- és zeneszámok is szerepelnek.

— **Elfogott biciklitolvaj.** Noviszadról jelentik: Jovancsin Vellmir noviszadi táviratkézből szerda délután táviratot kézbesített a kis Limánon. Egy percre bement az egyik villába és kerékpárját a kapuba hagyta. Amikor visszatért, látta, hogy egy ismeretlen kerékpárjával a Kralj Alekszandra-felé menekült. Üldözte és folyton kiabált, hogy fogják meg. A Szrpszki Kralj szállodánál Kriczkov Radivoj rendőrhivatalnok, az ismert focistát megragadta a száguldó kerékpárt és átadta a rendőrnök. A tettes Bisztricki Iván szubotici lakatosnak mondotta magát és állítólag csak kedden jött Noviszadra. A rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

— **Az »Iglói diákok« Pansevón.** A pansevói magyar műkedvelők nagy sikerrel adták elő Farkas Imre »Iglói diákok« című diáktörténetét. Az előadást április hó 25-én, vasárnap este a Weifert-sörház nagytermében megismélték, a pansevói református egyház javára.

— **Országos vásár Bácsmonostoron.** Bácsmonostor községben április 24-ikén tartják meg az országos áru- és kirakodóvásárt.

— **Három évi fegyház emberölésért.** Noviszadról jelentik: A szombori törvényszék Zsuljevics Veljő szombori földműveshárom évi fegyházra ítélte, mert Szomborban verekezés közben doronggal úgy vágta fejbe Tauscher Sándor legynököt, hogy az menten meghalt. A felelősségi bíróság jóváhagyta az ítéletet. A semmitörvényszék csüörtörökön elutasította a vádolt semmisségi panaszát.

RATOL, STENOL, MURIN, CANADIN
megoldja a patkányt, poskát, egert, székelygulyát
Gyermekre való veszélytelenség garantálva.
Székhely: Odio Rato Zagreb, Bjenička cesta 21.

Gyors fejlődése az összes növendékállatoknak!
Több gyapjú, nagyobb tehozam, kevesebb meg-
betegedés. Elérhető Kostac udagolással. Híva-
talosan elismertve. Székhely: Odio Rato Zagreb,
Bjenička cesta 21.

A Rockefeller alapítvány orvosai Noviszadon

Megtekintették a gyermek-üdülőttelepet
Nyilatkoznak a jugoszláviai egészségügyi intézményekről

Rockefeller, az ismert amerikai emberbarát tudvalevőleg nagyösszegű alapítványt tett, amelynek jövedelmeiből új egészségügyi intézményeket létesítenek s az egyes országok szociális higiéniai berendezéseit fejlesztik.

A Rockefeller-alapítványból az elmúlt esztendőben Jugoszlávia kétszáz-ezer dollárt kapott és ebből a tekintélyes összegből épült többek közt a zagrebi egészségügyi iskola — amelynek berendezése most van folyamatban — s ebből fedezték a beogradi egészségügyi intézet belső berendezésének költségeit is.

A Rockefeller-alapítványnak európai központi kirendeltsége Párisban van, míg a kelet-európai kirendeltség Budapesten székel és annak élén dr. Mitchel, a hírneves amerikai tudós áll.

Dr. Mitchel, a párisi központi kirendeltség megbízásából dr. Belly amerikai orvos, a madridi kirendeltség vezetőjének kíséretében most beutazta Jugoszláviát, megtekintette a Rockefeller-alapítványból létesített egészségügyi intézményeket és tanulmányozta a meg-

megoldásra váró kérdéseket.

A két amerikai orvos tanulmány és ellenőrző útjában kedden Rumára érkezett, ahol a noviszadi egészségügyi felügyelőség részéről már várta dr. Jokic Vladan egészségügyi felügyelőségi előadó és autón a Venacon létesített gyermek-üdülőttelepre kísérte az amerikai orvosokat. A két amerikai orvos nagy elragadtatással nyilatkozott az üdülőttelep tökéletes és modern berendezéséről és nagyszerű fekvéséről, de a táj szépségéről is.

Az amerikai vendégek ezután Noviszadra jöttek, ahol megtekintették az egészségügyi felügyelőség palotáját, a kórházat, jelen voltak a gyermekeknek vörheny elleni Dick-oltásánál és este Noviszadról visszatértek Budapestre.

Az amerikaiak, akik noviszadi tartózkodásuk alatt az egészségügyi felügyelőség vendégei voltak, meleg szavakkal emlékeztek meg a jugoszláv egészségügyi állapotok javulásáról, a létesített intézmények fejlettségéről és a szociális egészségügyi berendezések modernségéről.

— **Elített gabonatorvajok.** Noviszadról jelentik: A pansevói törvényszék Todorov Zoka idvori földművest egy évi fegyházra, Szerinov Obrád földművest két évi fegyházra, Markov Veka földművest három havi fegyházra ítélte el, mert több gazdától gabonát loptak. A felelősségi bíróság szerdán foglalkozott az ügyvel és Todorov Zoka büntetését fél évi fegyházra, Szerinov Obrád büntetését egy évi börtönrre, Markov Veka büntetését egy havi fegyházra szállította le.

— **Öngyilkosság.** Szarakanizsaról jelentik: Vajda György kanizsai gazdálkodó kedden délután lakásán felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség.

— **Vakmerő betörés Titelen.** Titledől jelentik: Csávity Vlada titeli jómódú gazda lakására éjszaka ismeretlen tettesek betörték és kihordták az egyik szobából az összes butorokat, ágyneműt, ruhaneműt, készpénzt és febrakták a kert végében elhelyezett kocsiára. A gazda és felesége hallották a zajt, azonban nem mozdulhattak ki a lakásból, mert a betörők kívülről rájuk zárták az ajtót. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást. A gyanú Markovity Száva titeli napszámosra és sógorára irányul, akiket letartóztattak.

— **Sorozatós műkedvelőelőadások Szomborban a Napközi Otthon javára.** Szomborból jelentik: A szombori kultúregyesület dr. Tomics György polgármester védnöksége alatt sorozatos műkedvelőelőadásokat rendeznek, amelynek tiszta jövedelmét az Anyák Egyesülete részéről felállított Napközi Otthon javára fordítják. Az Anyák Egyesülete Bikár Ljubomirné elnökle alatt nemrég alakult meg azzal a céllal, hogy Napközi Otthont állít fel azoknak a gyerekeknek részére, akiknek szüleit a megélhetési gondok reggeltől estig munkára kényszerítik. Széleskörű társadalmi akció indult meg a nemes terv megvalósulása érdekében és ebbe az akcióba most bekapcsolódtak a szombori kultúregyesület is. A görögkeleti husvéti ünnepek alkalmával, május 3-ikától 10-ikéig előadásokat rendeznek és az előadás-sorozat keretében előadják a »Baba tündér« című baletet is, amelyet Landau Géza táncosnő rendez. A balet próbái már folynak és egy a színpadi technika, mint a kitűnő rendezés biztosítja az előadás sikerét. A szomboriak körében nagy érdeklődés nyilvánul meg az előadások iránt.

— **Elfogták a molj dohány- és bélyegtolvajait.** Moiról jelentik: Macskási Lenka üzletében néhány héttel ezelőtt betörték és nagymennyiségű dohányt és bélyegget loptak el. Hétfőn megjelent a molj csendőrségben Macskási Lenka és jelentette, hogy a horgosi határrendőrség a magyar határ közelében egy társaságot fogott el, amely dohányt és bélyegget akart átsempészni a határon. Közölte a csendőrséggel azt a gyanúját, hogy a dohányt és bélyegget tőle lopták. A csendőrségi nyomozás igazolta a károsult gyanúját. Megállapította, hogy Blazsek József és Zöldi Mátyás törtek be Macskási Lenkához és ők adták át a lopott holmikat a csempészeknek. Blazseket Szoborban letartóztatták és átadták az ügyészségnek, Zöldi Mátyás azonban átszökött a határon.

— **Saliapin még nem mondta le beogradi hangversenyét.** Beogradból jelentik: A »Harmonia« vállalat, amely a Saliapin-koncert jegyét árúsította, nyilatkozatot közöl a lapokban. A nyilatkozat szerint a cég szerződést kötött Saliapin impresszáriójával a jugoszláviai hangversenyekre vonatkozólag és az elővételben eladott jegyekért kapott pénzt deponálta a Francia-Szerb Bankban. Eddig sem Saliapin, sem a művész impresszáriója nem értesítették a Harmoniát arról, hogy a hangversenyek elmaradnak. Ha ilyen tartalmú értesítést kap a vállalat, minden eladott jegyet visszaváltanak.

— **A Tolnai Világlapja legújabb száma igen érdekes és változatos tartalommal jelent meg.** Az új szám az aktuális és ismeretterjesztő cikkek és népirodalmi közlemények hosszú sorát és számos illusztrációt tartalmaz. A lap a szokott három mellékletével együtt a Literária árusítóinál kapható.

— **Dr. Schönfeld Lázár uagykárolyi főrabbit newyorki főrabbinak választották.** Nagykarolyból jelentik: Dr. Schönfeld Lázár nagykarolyi főrabbit hitközsége még az ősz folyamán felkérte, hogy a szatmári kórház felépítésére Amerikában gyűjtsön adományokat. Több hónapi propaganda-ut után a főrabbi össze is gyűjtötte a szükséges összeget és haza szándékozott térni, amikor Newyork egyik legnagyobb zsidó hitközsége megválasztotta főrabbjának. Dr. Schönfeld, aki szentái származású, elfogadta a főrabbi állást és nagy ünnepély keretében már be is iktatták új pápi székébe.

— **Hilbaltítás.** A Bácsmegyei Napló noviszadi tudósítás alapján közölte, hogy Eremics Jován volt temerini, majd klekki, jelenleg novibecsei jegyző ellen május 28-ikán tartják meg a főtárgyalást. Most annak megállapítását kéri, hogy Eremics nem jegyző Novibecsejen, a jelenlegi novibecsei jegyző Kolenc Bogdán.

A noviszadi Hitelezővédegyelet közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi Hitelezővédegyelet május 9-én, vasárnap tíz órakor tartja a Nyegusva-ucca 1. sz. alatti hivatalos helyiségében második tisztújító közgyűlést.

— **Orvosi hír.** Dr. Vidakovic Ferenc, a subotici központi sebészeti és nőgyógyászati osztályának volt orvososa, rendelését megkezdte a Poštanska utcában (posta és Vörösökör-iskola közötti ucca).

— **A pályaudvarokon tilos a házalás.** A közlekedésügyi miniszter legújabb rendeletében a pályaudvarokon és a vasúti kocsikban a házalást véglegesen betiltotta. Eddig egyeseknek, főleg hadirokkantoknak és családjaiknak meg volt engedve a házalás a pályaudvarokon. A legújabb rendelet ezekre is kiterjed.

— **A Színházi Élet új száma,** a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes cikkek, riportok, képek és gazdag rovatok teszik változatosabbá az új számot, amely kottamellékletet és darabmellékletet három egyfelvonásost közöl. A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható 12 dinárért.

— **Biciklitolvások Vrbászán.** Vrbászról jelentik: Kedden délelőtt dr. Fürst Sándor orvos lakásáról ismeretlen tettes ellopta az orvos kerékpárját. Délután Hauslohner Zoltán vrbászi lakos kerékpárját lopták el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Öngyilkos budapesti gyárosné.** Budapestről jelentik: Az Üllői-ut 66. számú ház negyedik emeletéről levetette magát Spiegel Alfréd gyáros felesége. Spiegel Alfréd dúsgazdag vegyészeti gyáros néhány év előtt feleségül vette az ugyancsak gazdag családból származó Böhm Erna orvosnövendéket. A fiatal asszony az utóbbi időben gyakran panaszkodott fejfájásáról és attól félt, hogy az agyát támadta meg betegség. Hozzáátartozói hiába próbálták rábeszélni, hogy menjen orvosprofesszorhoz, orvosi tudására hivatkozva, kijelentette, hogy ez ugysis hiábavaló. Pénteken délelőtt Spiegelné meglátogatta férje szüleit, akiknél újból betegségére terelődött a szó. Beszélgetés közben a fiatalasszony váratlanul kirohant a negyedik emeleti lakásból a folyosóra és átvetette magát a korlátlan. Ruhája a harmadik emeleti rácsban megakadt, azonban még mielőtt megmenhették volna, szoknyája elszakadt és a szerencsétlen nő lezuhant az udvar kövezetére. Még kórházbaszállítása közben meghalt.

— **A bánati és bácskai tüzoltó-szövetkezetek közgyűlése Kikindán.** Szomborból jelentik: A bánati és bácskai tüzoltó-szövetségek április 25-ikén Kikindán közgyűlést tartanak. Az ülésen a két szövetség egyesítése felől fognak határozni. A bácskai tüzoltó-szövetség részéről Raics Szvetisláv alispán, a szövetség elnöke, dr. Teleki István szentái tanár a szövetség alelnöke, Popovic Dusan titkár és Palics József tüzfelügyelő vesznek részt a közgyűlésen.

ENGLISKI MAGAZIN

Helye: Beograd, Vukov Karadžića 18.

Mértékelt legfinomabb férfiruhákra
Fohérmű mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterek, raglánok, eredeti „Rurberys“ esőköpeny

Sportruházati különlegességek 3310

— **Rádiófényképen leadott csekket váltottak be Newyorkban.** Newyorkból jelentik: A Bankors Trust Company szerdán olyan csekket fogadott el beváltásra, amelyet szikrafényképezés útján küldtek Londonból Newyorkba. A csekket, amely több mint ezer dollárról szólt, az amerikai Radio-Association elnöke küldte. A kifizetés minden akadály nélkül történt. Ez az első eset, hogy rádiófénykép útján továbbított csekket használtak a forgalomban.

— **Az Irodalmi Értesítő,** az egyetlen jugoszláviai magyar nyelvű irodalmi lap legújabb száma most jelent meg változatos és gazdag tartalommal. A kiűnő és nívós lapot Mesterházy Ambrus újságíró szerkeszti. Megrendelhető Mamuzsics A. könyvkereskedésében, ahonnan kívánatra mutatványszámot is küldenek.

— **Felmentés betörés vádjá alól.** Noviszadról jelentik: Stan Péter velükotráki lókereskedőt azzal vádolta a noviszadi ügyészség, hogy január 11-ikén Budiszván betört Talló István házába, ahonnan 10.400 dinár értékű különféle holmit lopott el. A noviszadi törvényszék csütörtökön, bizonyítékok hiánya miatt felmentette a vádlottat és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. Az ügyész felebbezett.

— **Szuboticai műkedvelők kabaréestje Adán és Molon.** A legjobb szuboticai műkedvelőkből álló társulat Reiter Ilonka hangversenyekesnö vezetésevel április 24-ikén Adán, április 25-ikén vasárnap pedig Molon nívós kabaréestjét rendez. Az est programja mindkét helyen igen gazdag. Tánc és énekszámokon kívül három egyfelvonásos vígjátékot adnak elő a kiűnő műkedvelők. A kabaréestek iránt úgy Adán, mint Molon nagy az érdeklődés.

— **Az »Iglói diákok« a Flórián-szobor javára.** A szuboticai Szent Flórián-szobor javára május 2-ikén a városi színházban előadják Farkas Imre kedves diáktörténetét, az »Iglói diákok«-at. A főbb szerepeket Szkenderovich Bözsi, Kozma Gyula, Nagy Pál, Balogh István, Sztipics Béla, Kocsmár Ferenc, Greschl József, Garai Béla és Szabó Marci játsszák. Jegyek elővételben Balázs Jenő üzletében kaphatók.

RÉSZVÉNYBECSERÉLÉS. Felhívjuk a Vojvodina Leszámloló Bank (Eskontna Banka za Vojvodinu) és a Leszámloló és Népbank (Eskontna i Pučka Banka) felszámolás alatt, részvények tulajdonosait, hogy a részvények átcserevése 1926. évi szelvényekkel a Horvát Leszámloló Bank részvényeire a Horvát Leszámloló Bank szuboticai fiókjánál csak 1926. évi április 30-ig történik. Ezen határidőn túl az átcserevések csak az 1926. évi szelvényekkel eszközölhetők. Felkérjük a t. részvényeseket, hogy részvényeiket a megjelölt határidőig becserevése végett mutassák be. Horvát Leszámloló Bank, Zagreb. Leszámloló és Népbank R.-T. Szubotica. A felszámoló bizottság.

SORVADÁS, TUDÓ ÉS GÉGEFŐ

bajok ellen a legjobbnak bizonyult a kórházakban és klinikán használt

HUDOVSCIN

kapható a

„Jézus Szent Szive“ gyógyszerárban
IVÁN HUDOVSKI SZUBOTICA
IV. BENE SUDAREVIĆEVA ULICA 3.
Egy doboz ára 25.— dinár, 3 doboz
franc 75.— dinár

FILM

Négy filmbemutató

Négy filmet mutattak be csütörtökön a szubotica mozik. Egyik sem tartozik a nagy sikert aratott filmek közé és ez a négy film bizonyítja a legjobban, milyen ritkán kerül egy igazán jó film Szubotica-ra. A filmkölcsonzókban van-e a hiba, hogy kevés jó filmet hoznak Jugoszláviába, vagy a mozgófényképszínházakban, hogy nem kötnék le drága és jó filmeket, nem akarjuk most kutatni, de tény, hogy a közönségnek tiz gyenge filmet kell megnézni, hogy egy jót lásson.

A Korzó-mozi »Elkészt levelek« címen mutatta be Elisabet Heyking szentimentális regényének filmváltozatát, a mely nem jobb a regénynél, ennél a tipikusan asszonyi írásműnél. Van ebben a filmben minden: kínai idegeniázadás, kosztümök, romantika, szerelem és halál, csak művészet van benne kevés. Az egyedüli művészi élmény Albert Basermann felejthetetlen játéka és a másik főszereplő Marcella Albani is jó színészi produkciót nyújt, a rendező azonban naivul és szegényesen kasirozott díszletekkel és szegényes háttér-kulisszákkal dolgozik, ami a legmegbocsáthatatlanabb véike a filmrendezőnek, a kinek rendelkezésére áll maga a természet minden szépségével.

A Lifka-moziban Luciano Albertino »Egy perccel tízenkettő előtt« című kedves vígjátékát mutatták be. A bohózat tele van ötlettel és jókedvvel és mindvégig megkacagtatja a nézőket. Luciano Albertino vakmerő és bravuros akrobata, aki nem törekszik művészi hatásokra, hanem inkább nyaktörő buk-fenceivel eiti bámulatra a közönséget.

A Narodni Bioskop is két egészen közepes filmmel szerepel ezuttal. A »Szenvedélyes asszony«-ban sajnálkozással kell látni, hogy Asta Nielsen már nem a régi, de azért úgy ő, mint Matysovsky Ilona és Alfréd Abel mégis a legjobb erősségei ennek a sablónos »társadalmi drámának«. A másik kép »Apacsavallér« ügyes kalandorfilm, amelyben van néhány egész ügyes ötlet.

KINTORNA

— Borzasztó, borzasztó, Schwarz elvesztette az emlékezőtehetségét.

— Miért tartja maga ezt olyan borzasztónak?

— Mert tartozik nekem öt dollárral.

— Ugy-e, apuskám, elvihetem a zongorát is, ha férjhez megyek?

— Igen, gyermekem. De meg ne mondd a vőlegényednek.

Gömböc ur halálos ágyán fekszik, mellette zokog a felesége:

— Ó, Matild — mondja a beteg — most a halálos ágyamnál valld be az igazat. Megcsaltál azzal a fess utazóval, akivel gyanusítottalak? Megmondhatod őszintén, hisz már ugyanis meghalok.

— Óh — feleli habozva Gömböc — de hátha mégsem halsz meg? Hisz az orvos is tévedhet...

A falusi zsidó felkeresi a fővárosban a leghirebb és legdrágább orvosprofesszort, hogy magát megvizsgáltassa. Amikor a professzor alaposan megvizsgálta és megírta a receptet, a paciens megkérdi:

— Mennyivel tartozom a professzorlébn?

— Nálam 250 dinár a taksa.

— Az nagyon sok, professzorlébn —

alkudozik a paciens — szegény ember vagyok, annyit nem fizethetek.

— Hát jó, fizessen 150 dinárt.

— Annyit sem fizethetek, mert mindössze csak 50 dinárom van.

— Na hallja — fakad ki a professzor — ha maga olyan szegény ember, minek megy a legdrágább tanárhoz?!

— Kérem professzor ur — mondja indignálódva a hitsorsos — mikor az én egészségemről van szó, akkor nekem semmi sem drága!...

SPORT

A noviszadi Makabi németországi tréner szerződötett. Noviszadról jelentik: A Makabi sportegylet trénerül szerződötette Voss Frigyes berlini sporttanárt, aki a berlini Deutsche Hochschule für Leibesübungen-en szerzett diplomáját és nemcsak kiváló sportpedagógus, hanem mint aktív sportoló is jó nevet biztosított magának. Voss Németországnak Dreikampfbajnoka (diszkoszdobás, magasugrás és száz méteres síkfutás), azonkívül főiskolai diszkoszvető bajnok. Voss ezenkívül az elsőosztályú berlini Preussen és Herta csapatának hávédje volt. Az új sporttanár nemsokára átveszi a Makabi tréningjeinek vezetését.

A vajdasági Lovaregylet alakuló közgyűlése. Noviszadról jelentik: A Péter trónörökös vajdasági lovaregylet vasárnap délelőtt tíz óraker tartja az Aero-klub Nyegudjeva-ucca 1. szám alatti helyiségeiben alakuló közgyűlést. A közgyűlésen az eddig belépett tagokon kívül a közgyűlésig jelentkező új tagok is részt vehetnek. A közgyűlés napirendjén az alapszabályok megalkotása és tisztakar választása szerepel.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926. április 22.

Zürich deviza 9.12.

Budapest deviza 1255—1260.50, valuta 1254—1260.50.

Prága deviza 59—59.50, valuta 59—59.50.

Berlin deviza 739.50—741.50 milliárd márka, valuta 735.70—739.70 milliárd márka.

Bécs deviza 1245.75—1249.75, valuta 1243—1249.

Trieszt deviza 43.65—43.75.

London deviza 276.

Zürich, ápr. 22. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 17.40, London 25.1825, Newyork 517.80, Brüsszel 18.60, Milanó 2083, Amszterdam 207.75, Berlin 123.30, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 15.355, Varsó 60, Budapest 72.6, Bukarest 2.10.

Beograd, ápr. 22. Zárlat: Páris 19.15, London 276.40, Newyork 56.78, Brüsszel 206.50, Milanó 22.87, Amszterdam 2282, Berlin 1354, Bécs 802, Prága 168.60, Budapest 298, Bukarest 22, Genf 1097.

Zagreb, ápr. 22. Zárlat: Páris 190—192, London 27599—27619, Newyork 5665—5695, Trieszt 22802—22922, Amszterdam 227570—228570, Berlin 135175—135575, Bécs 800.68—804.68, Prága 16818—16918, Zürich 109560—109960

Noviszadi terménytőzsde, április 22. Buza: 12 vagon bácskai 300—307 dinár, 3 vagon bácskai 77 kilós, 2%-os 310 dinár. Tengeri: 4% vagon bácskai 135 dinár, 3 vagon bácskai. Szombor kerületi 135 dinár, 5 vagon bácskai május 137.50 dinár, 1 vagon bácskai fehér 135 dinár, 1 vagon bácskai 142 dinár, 13 vagon

széremi, Ruma paritás 133—135 dinár, 10 vagon széremi, május 1, Indija paritás 142 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás kombi-nált, bácskai 490 dinár. Irányzat: nyugodt.

Budapesti terménytőzsde, ápr. 22. A terménytőzsde irányzata ma javult. A kereslet a malmok részéről főként tiszta vidéki buza iránt élénkebb. Az amerikai tőzsdékről májusi buzában hétnyolcad, későbbi terminusra átlag 2 centes ár-emelkedést jelentettek.

A budapesti tőzsdén nyitáskor 430.000 koronával kínálják a 77-es búzát, 427.500 pénz van rá.

Ujbuzában állandóan emelkedik a kínálat. Augusztus végére 77-es ujbuzáért 360.000 koronát kérnek, 350—355.000 korona pénz van rá, kassza nélkül, duplikát ellenében.

A rozs kereslete is javult. Főként pestvidéki rozs iránt jobb az érdeklődés. 247.500—250.000 koronával van áru, 247.000 korona pénz van rá nyitáskor.

A takarmánycikkék közül ma zab iránt mutatkozik jobb kereslet, nagyobb tételekben vásárolják export célra is.

Csikágói gabonátőzsde, ápr. 21. Buza májusra 166.375, buza júliusra 145.75, buza szeptemberre 138. Tengeri májusra 74.375, tengeri júliusra 78.625, tengeri szeptemberre 81.125. Zab májusra 42.825, zab júliusra 43.25, zab szeptemberre 43.75. Rozs májusra 93, zab júliusra 95.875, rozs szeptemberre 95.75.

Newyorki gabonátőzsde, ápr. 21. Buza 194.375—190.375. Tengeri 86.875.

Rádió-műsor

Szombaton, április 24-ikén

(A városok mellettiszám a halláshosszát jelenti)

Bécs (531—582.5): D. u. 4.15: Koncert. 8.15: A »Kék mazur« előadása.

Prága (368): D. u. 4.30: Koncert. 7.30: Hangverseny.

Breszlau (418): Este 8.25: Kabaré-előadás.

Róma (425): Este 8.40: Koncert.

München (487.75): Este 8.30: Opera előadás. 10.30: Táncczene.

Brünn (521): Este 7: Kvartett. 8.30: Orosz balalaika hangverseny. 9.30: Hangverseny.

Budapest (560): D. u. 4: Mesék. 5: Szórakoztató zene. 6.30: Sport-előadás.

7: Előadás. 8.30: Hangverseny, Basalides Mária felléptével. 10: Cigányzene.

Daventry (1600)—London (365): Este 7: Táncczene. 11.30: Zene.

Berlin (505—571—1300): Este 8.30: Kvartett. 10.30: Táncczene.

Mielőtt

írógépet vásárolna,
tekintse meg
világhírű
erős

Rheinmetall gépet

Jurics Gerő

papir- és írószerekkereskedőnél
Subotica, városi székház.
(A kávéház mellett.)

3755

Naponta érkeznek kizárólag eredeti párisi divatkül.legességek. Miska Pančić Subotica, Huspiat

NYILTÉR.

POMOĆ

za porudaj, razudabhu i pokopno udruženje Sombor, értesíti tagjait, hogy az alakuló gyűlést megtartotta s az egyület április 26-tól történt eseteket elismer s május 8-án kezdi a segély kifizetését sorsszám szerint. Kérjük tagjainkat, hogy a könyvecskéket megindulásig váltsák ki, mert csak úgy lépnek jogaikba.

Kérjük képviselőinket, hogy a beiratasi díjat amit még nem küldtek be, azonnal küldjék, mert addig nem küldjük el a könyvecskéket amíg minden tag után a beiratasi díj nincs befizetve.

Május 15-ig tagokat mint alapítókat veszünk még fel.

Igazgatóság

SENAT GRADA SUBOTICE.

Oglas

Senat grada Subotice oglasuje pismenu ofertinu licitaciju na liferovanje 114 letnjih odelja za gradsko vatrogasko i poslužiteljsko osoblje za godinu 1926.

Propisno taksirane pismene ponude (snabdjevene sa taksonom markom od 100 dinara) i uzorkom od kojega se odelo liferovani namera-va imaju se u zapečaćenom omotu predati u senatski eksebit (gradska kuća, polusprat br. 14.) do 8-og maja 1926. g. pre podne do 10 časova.

Kasnije ponude se neće uzeti u obzir. Ponude će se otvoriti istoga dana u 11 časova.

Ostali uslovi liferovanja mogu se doznati za vreme zvaničnih časova u uredu gr. ekonomskog odeljenja.

Subotica, dne 17. aprila 1926 godine.

Gradski Senat.

Meghívó

Gazdák figyelmébe!

A Jégár Biztosító Szövetkezet, mint alkalmi egyesület, alakuló közgyűlést 1925 évi április hó 25-én délelőtt 10 órakor a Közgazdasági Bank r. t. helyiségében fogja megtartani.

Saját érdekükben felkérjük az összes érdekelteket, hogy az alakuló közgyűlésen minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek.

Az alapítók.

Jótállás a biztos eredményért!!
REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

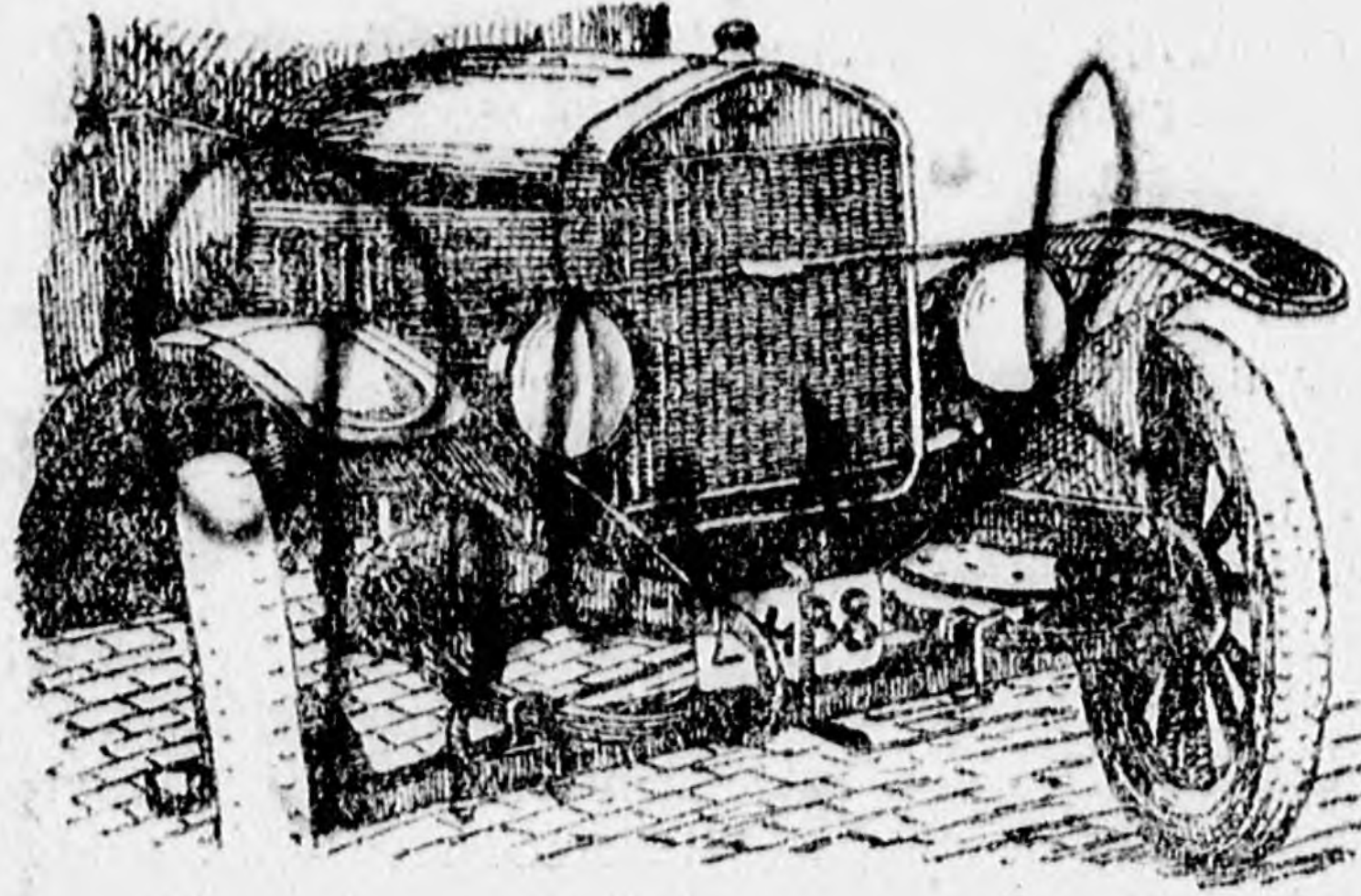
Megrendelhető:

Patkánygyár (Törváltó Agrárbank RT.) Val. Boeckerek.

Vizitelteladók:

- Szabotica Herzi drogeria
 - Kurtos Milos vegyeskereskedés
 - Ada Wolf Soma vegyeskereskedés
 - Arač (Torontál) Veschnov gyógyszerár
 - Bajmok Balassa Bertalan
 - Beltinci Ebenpanger Jean vegyeskereskedés
 - Bač-Petrovselo Kolofon Károly gyógyszerár
 - Cantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
 - Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszerár
 - Balgony Both Lajos vegyeskereskedés
 - Noviseč Dimović N. főlerakat
 - Kosta Živojinovic drogeria
 - Mašić gyógyszerár
 - Lukács Zsigmond drogeria
 - Nakovo (Banat) Bárány Lajos gyógyszerár
 - Szombor Fehér drogeria
 - Senta Bánffy Gyula gyógyszerár
 - Glücksthal Zoltán gyógyszerár
 - Jovanovits Vojiszlav gyóg szerár
 - St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár
 - Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
 - Veliki-Bočkereš Kovács drogeria.
 - Vinkovci Eisenstädter Adolf vegyeskereskedés
 - Vršac Florián G. és Fiai vegyeskereskedés
- Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Írtásokkal felelősséggel vállalunk. 1043

Ford
THE UNIVERSAL CAR

tulajdonosok figyelmébe!

Ha idegeit, motorját, kocsiját kimélni akarja, úgy

alakitassa át haladéktalanul

autójának rugózását

Polich és Varga cégnél

Telefon 19. Kulán Telefon 19.

"DAMA" FEHÉRNEMŐSZALON

A legújabb szabásu ingbugyik, hálójingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurra', ptypoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

ELŐKELŐ LIKÓR-, COGNAC- és GYÜMÖLCSSZÖRPGYÁR

KERES az egész ország területére rayonképviselőket és utazókat

Csakii szakképzett, elsőrangú erők és cégek ajánlatát kérjük „Komoy 167-2” jelige alatt az Interreklam D. D. hirdetési vállalatához Zagreb 1-78. 3016

JUGOSZLÁV SZERB és HORVÁT NEMZETI ZÁSZLÓK

tiszta grapejából, szine nap és víz ellen garantál!

75 cm széles 120 cm hosszú	Din. 70.-
100 cm széles 150 cm hosszú	Din. 100.-
110 cm széles 200 cm hosszú	Din. 150.-
120 cm széles 250 cm hosszú	Din. 200.-
150 cm széles 300 cm hosszú	Din. 300.-

szállítunk bármilyen az ország előre való behirdetésnél vagy utánvételrel.

KLEIN i WINKLER SUBOTICA, Trambičeva ul. 22
Vizitelteladók kerjenek ajánlatot!

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.

Táviratcim: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi bérpalota,
Engross és iradék: Wilsonova ulica 7.

ZSÁK ZSINEG PONYVA

tűzoltó és kerti tömlők, hevederek, kárpitos kellékek, ponyva kölcsönintézet. — Leszállított árak.

NŐI BŐRKÉZITÁSKÁK

(retülők), harisnyák, keziyök, csipkék, férfi- és nőifehérneműk legolcsóbb beszerzési forrás

RÖHRICH és KRACKER-cég
V.-Bočkereš, Aleksandrova ul. (Fehér ház)

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszövegekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

AUTOMOBILISTÁK

autogarage, jav tómlóhely, benzín és olajállomás, gumivulkanizálás és autóheggesztés —

PANCSEVON GRAUMANN HENRIKNÉL
Starcevoöl pt 51.

Jég! Jég! Jég!

Értesítjük a jégvásárló közönséget, hogy a jég-gyártást megkezdtük és az minden mennyiségben kapható

Hamburger jéggyár

Telefon 566.

Beraktározok

száraz, tégas
raktárhelyiségembe
butort
lakásberendezést
és minden más
árut

KÁICS asztalos
VII. k., Ostojlé ulica
(volt Jakob uca) 8.

**Jutányos Áron
eladó**

teljes cementgyári
berendezés
hidraulikus szelvény
különböző színe
padozatlemezek
készítésére

Slavko Tomić
Sl. Požega

ZORKA

szikvizgyár
május elsőjén kezd
meg működését
Szuboticán
Előállít különböző hü-
sítő italokat (gasét)
is. Bővebbet a lap
legközelebbi hirdetési
rovatóban.

**GOMBOS ÉS ILLGÉN
SUBOTICA**

Szabolcska (Gombkő) ulica 17.
Ajánlatok: 2249
1-a hétfőre darabos meszet
építési meszet, kecskini
portland cementet, rasztált
bükfa szenet, porosz (Kö-
nigshttel) kovácsszent,
dunai homokot és szelített,
bükkszász és aprított tüzfát
A legkisebb rendelést is
házhoz szállítjuk.

ÉRTESETÉS

Értesítem a n. é. közönséget,
hogy a Lika Bioskop mellett
borpinót átvéltem
és azt tovább fogom vezetni.
Kaphatók a legfinomabb szőlői
borok kimérve

literenként 6 és 7 dinárért
Nagyban áronedmenyvel,
Zagrebi export és Je lačić sörök
angro árban kimérve.
Szíves pártfogást kér
KOVÁCS 2859

**Művészeti kivitelű
papír tapéták**

nagy választékban
Neumann Mórni
Karadjordjev trg 12.

JOSIP PEIĆ

Trgovacka Komisionalna
Agencija, Subotica
Ideig. Viaska ul. 2.
Elvállalja bármely szak-
ma képviselőjét. Megbízás-
okat elfogad mindenféle
eladásokra és vételre.
Eljár adó, katona, honpo-
gárság és mindenféle en-
gedély ügyekben. 156

BANGÓ

JOSI SZEMINÁRIUM
Budapest, IX. Ráday-utca 14
SIKERESEN KÉSZÍT ELŐ
VIDÉKEKET IS! 10045

SZLÁVIA

BEOGRAD, KRALJA PETRA UL. 13.

(A NARODNA BANKÁVAL SZEMBEN)

BUTORLERAKAT

A VILÁGHÍRŰ I. O. K. SZ.

művészi kidolgozás és ugyancsak a polgári igényeknek meg-
felelő, szolid kivitelű butorok. Hálószobák, ebédlők, úrútszobák,
szalongszobák és minden, ehhez a szakmához tartozó butor
nemek. — A vállalat átvesz templom, iskola, iroda, kórház
berendezéseket, portálé kidolgozásokat, karosszériákat stb.

NAGYON MÉRSÉKELT ÁRAK!

Ha Beogradba jön okvetlen látogasson meg bennünket!

Tungsram-Western

RÁDIÓ

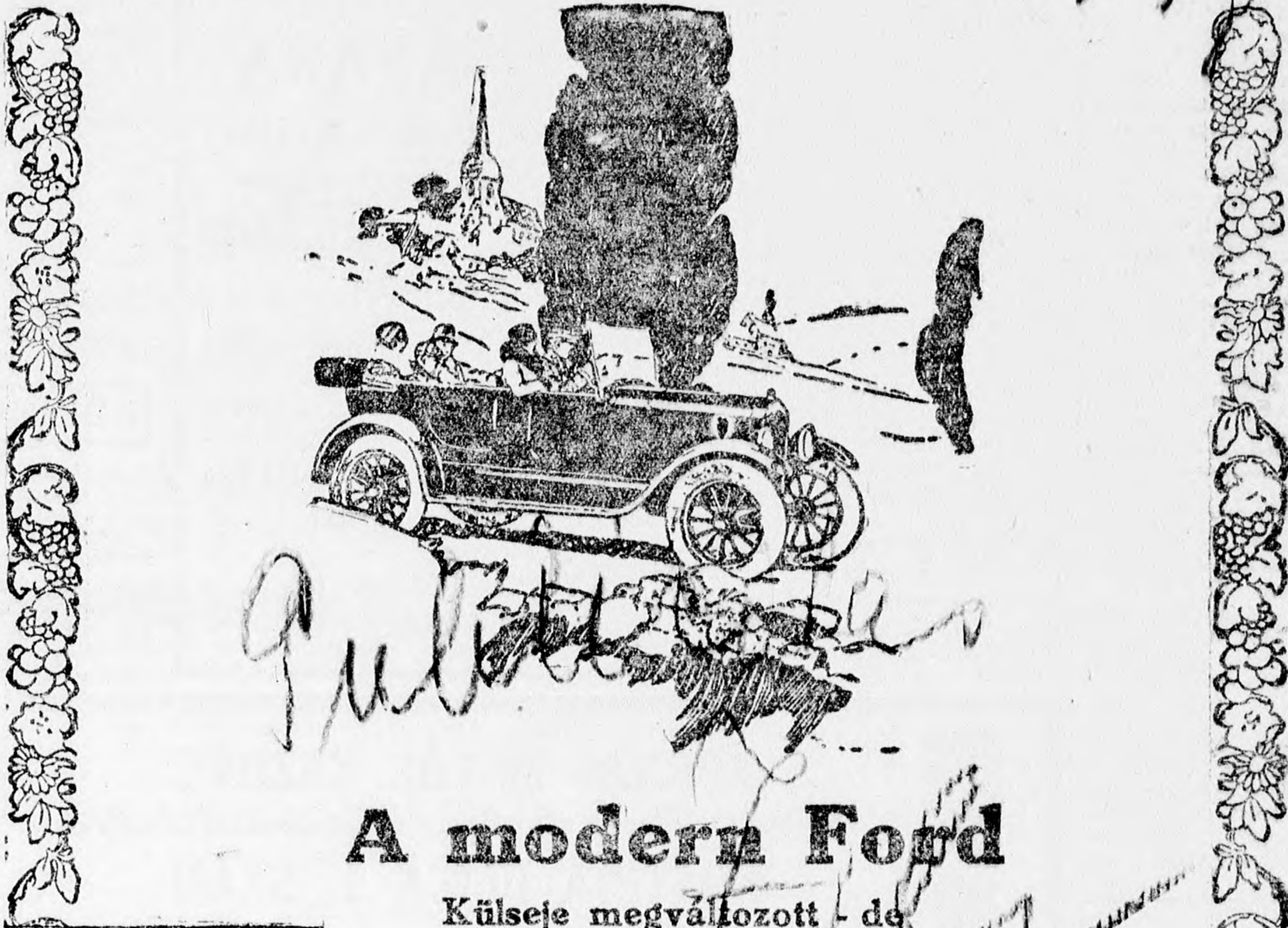
a legteljesebb vevőkészülék

Gyári sflerakát:

a „VOLTA” R. T.-nél
Veliki-Bečkerek

CSEMEGEÜZLET-BUFFET

Beograd központjának legforgalmasabb he-
lyén, rendezőiül kedvező feltételek mellett eladó.
Az üzlet kiadóon még. Komoly vevők ajánlatát
„Zvezda” jellege alatt Publicitas A. D. Beo-
grad Pozorišna ulica 2. szám címre kérem. 3609

A modern Ford

Külseje megváltozott - de
qualitásai megmaradtak.

Talán fel sem ismeri első pillantásra a
tetszetős, előkelő külső alatt a régi Ford
kocsit. Pedig csak a külseje változott: a
hosszu, mélyen ülő, elegáns karosszéria,
de a gépet ugyanaz az erőteljes, egyen-
letes, halkán futó motor hajtja mint eddig
s kitünő tulajdonságai: ellenálló képessége,
tartóssága, egyszerűsége s alacsony üzem-
költsége változatlanul megmaradtak.

A modern Ford amellet most is válto-
zatlanul megfelel annak a célnak, amit
annak idején Henry Ford a kocsit meg-
konstruálásáná magának kitűzött: könnye-
elmes és erőteljes, úgy hogy egy egész
család is bátran használhatja, kezelése,
vezetése végtelen egyszerű, üzemköltsége
a lehető legkisebb. Amellet minden alka-
trésze olyan alsórendű anyagból készült,
s olyan tartós, hogy nincs a világnak má-
sodik autógyára, amely hasonló minőségű
gépet csak megközelítő áron is adni tudna.

Két üléses Coupé
Din. 52.000

Sedan, 5 üléses,
2 ajtóval.
Din. 55.700

Kétüléses
sportkocsi
Din. 37.400

Ford Motor Company

Nyitott kocsit
5 üléses
Din. 38.800
Sedan 5 üléses,
4 ajtóval
Din. 60.000
Az árváltozás jó át-
mában előzetes
megelőzés nélkül
lehető.

Fordban még ma az országunkban levő
számos Ford képviselő egyikéhez.

KORZÓ MOZI

Április 22-25
Csütörtök - vasárnap

Írók levelek

Dráma 6 felvonásban
ELISABET HEYKING
regénye után
Főszereplők
Marcella Albani
Albert Basserman
Bernhard Götzke
Hindu szereplők főszereplője

LIFKA MOZI

Csütörtöktől kezdve

Ki jár amott a háztetőn?

Luciano Albertini
a zseniális akrobata, ki épen most ugrott le a kilencedik emeletről

1 perccel 12 előtt
című szenzációs artista filmjében

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Logikább apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdéskódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Krisantén, ibolya, földi-eper gyökerek, pázsitfű-mag legolcsóbban beszerezhetők. Balog Lina cégnél. 3526

Eladó 25 HP Hotherr fogaskerekes gyári magánjáró cséplőkészlet 1922-ben épült 170.000 dinár. 24 HP Lanz fogaskerekes gyári magánjáró cséplőkészlet 120.000 dinár. — Komplet Pate mozi vetítőtű 14.000 dinár. P. Dimitrijević, Brod n-S. 3610

Üzlethelyiségek, kocsmalakkal a gyümölcs piacon örökön olcsón eladó. — Májusra átvehető. Földes ruházlet. 3559

Vegyeskereskedés házzal, trafikengedéllyel, korlátlan italmérséssel, betegség miatt eladó. Cim: Kaszás Józsefné, Bačko-Petrovo-selo. 3602

MACI

kg-ja

5 és 10 dinár

kapható

Antunovičeva ul. 11.

NARODNI BIOSKOP

Április 22., 23., 24., 25.
Csütörtöktől vasárnapig

Szenvedélyes asszony

nagy társadalmi dráma
5 felvonásban. Fő szerepben
Asta Nilson, Nat Jassovszky
Rona és Alfred Abel.

Ezenkívül:
Apacs gavallér
Kalandorok 5 felvonásban
Főszerepben:
Wallace Reid
a nagy amerikai filmsz. néző.

LEVELEZÉS

A távolból rád gondolva milliószor csókol a téged szerető Riád. 3502

Bácskában jól bevezetett utazó felvétetik. Ajánlatokat »Szorgalmas» jellegre. 3594

Dobozok

Legnagyobb bevételi forrás ügynökök és képviselők számára elsőrangú cégnek. Ajánlatok erkölcsi bizonyítvány melléklésével »Ohne Kapital und Cirkantnisse 512» jellegre a Publicitas d. d. Zagreb. Gunduličeva 11. küldendők. 2413

TELEFON 868.

SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA

Üzletemet Sokolska ul. 2. alól 6 szám-alá (Gapanović festő mellé) saját házamba helyeztem át. ennél fogva sokkal olcsóbban árasszom nagyban és kicsinyben saját égetésű hófehér Friss MESZET Építési MESZET Portland CEMENTET Rostált FASZENET Pécsi kétszer mosott KOVACSSZENET Prima belsőit KOVACSSZENET TŰZIFÁT felvágva is Az árak díjmentesen rendeléskor helyére szállítom

Üzletáthelyezés

miatt az összes reaktáron levő bőrárakat május 1-ig **beszerzési áron kiárusítom**

Henrik Schlager
speciális bőröndös és bőraru üzlete, Subotica 2398

Uj üzlet: Leibach palota, Thurzó-féle helyiség

KINTLEVŐSÉGEI BEHAJTÁSÁRA

SZÁLLTUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLÁTOTT FELSZÓLÍTÓLEVELEKET SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS NÉMET NYELVEN

400 drb (100—100 minden nyelven)	Din. 140
800 „ (200—200 „)	200
200 drb egy nyelven	60
500 „ „	100
1000 „ „	160

SZÁLLÍTÁS UTANVÉTEL

MINERVA-NYOMDA R. T.
SUBOTICA

Csonoplyán egy egészen újonnan berendezett ur- és női öltöző-üzlet elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet Sebastian Maubrich borbély, Csonoplyán. 3607

Pékség, jóforgalmu, 6 kvadrát kerttel, eladó. Cim a kiadóban. 3552

Eladó egy Magyar Állami 6-os magánjáró garnitúra, golyós csapágyas. Érdeklődni Onodnyál, Staribečej. 3542

Épületvasalás. Találmány, melyet szabadalmaztatni lehet, eladó. Bővebbet: Ivkov Nestornál, Čurug. 3544

Nagy sarokház jóforgalmu vendéglővel és fűszerüzlettel eladó. Ügynökök díjazva. Telecski Rudolf, Ada (Bačka). 3412

KÜLÖNFÉLE

Csinos kertj lakás azonnalra kiadó. Cara Lazara ulica 43. 3600

Kisebb-nagyobb lakások, iroda, üzletek, vendéglő lakással kiadók. Családi ház, szőlő házzal eladók. Bővebbet Langné, Paše Dobanovačkog 4. 3628

Palicsor a Korhéc mézszáros- és hentesüzlet helyén jú 24-én (szombaton) újból megnyílik, ahol mindenféle friss húsok és felvágottak kaphatók. 3609

Újonnan épült 1 és 2 szobás lakás, azonnal kiadó. VII., Jugovičeva ul. 7. 3562

Jóforgalmu cukrászda bérbeadó. Cim a kiadóban. 3549

Keresek május vagy június 1-ére kétszobás lakást a hozzávaló mellék-helyiségekkel együtt. Cim a Mamuzić könyvkereskedésben, Subotica (város székház). 3561

Kétszobás modern lakás (világnyílágítás, vízvezeték, fürdőszoba) néhány butorárral együtt olcsón átadó. Cim a kiadóban. 3564

Kiadó egy szoba-konyhából álló lakás. Vlaška ul. 3598

Utlevélek konzuli láttamozását legolcsóbban végző 30 dinárért a »Nemzetközi Tudakozódó Iroda» Subotica, Kralja Aleksandra 9. Beküldés posta után. 3514

POMPADUR

kozmetikai szalon (Subotica, városházépület, tel. piaci) arcápolás, manikúr, női fodrászat, hajfestés Innetóval 30 perc alatt. Minden időben rádió-koncert. 1987

Venni — eladni akar? Pénzt betáblázás mellett elhelyezi. Utlevél, ipar, adó, lakás honpolgársági stb. ügyekben felvilágosítással szolgál és a leggyorsabb közvetítést biztosítja. Mindennemű fordítást és kérvénymegírást elvállal »Eros» általános ügynökség Subotica, Frankopanska ul. 23. 3322

Gumibélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bács megyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Házhelyek

kedvező fizetési feltételek mellett

eladók

Bővebbet

Matija Enpler i Drug
faliópon

VII., Mladi Obiličeva ul. 6. (Vetrolőház mellett)

FOGLALKOZÁS

Középkorú izr. nő, ki a könnyebb háztartási munkát is végzi, azonnali be-lépésre keres kisebb családot. Cim a kiadóban. 3627

VÉTEL-ELADÁS

Házat keresek megvételre 25.000 dinárig. Cim a kiadóban. 3630

Zongorista kerestetik éjjeli mulatóba sürgősen. — Nem kell elsőrangú játékosnak lenni. Jó feltételek és kereset. Jovanović, Gunduličeva 34. Brod n-S. 3613

Naponta érkeznek egyszerű, izléses, különleges modelljűdonságok az

„ESZTERKA”
KALAPSZALONBA
Aleksandrova ul. 9.
mely látogatottságát szolid árának köszönheti.

Szerb-német nyelvűdással ügyvédi irodába, esetleg pénztárosnői állást keres intelligens urleány. Bővebbet Molnár Sz. Vince könyvkereskedésében. Sentán. 3540

Levelezőnk

Szerb-német nyelvűdással, perlekt gyorsíró alkalmazást nyerhet

Lederer Leó
cégnél Somber

Papucsoszegédet állandó munkára felvesz Vajda István, Peketić. 3523

Béresgazda, nős, idősebb, hosszabb gyakorlattal kerestetik. Mokrin, Nagyvariban. 3178

ÁPRILIS 20-TÓL KEZDVE

A Szubotici Villanygyár városi elektrotechnikai üzletében

KOSTINA ULICA 1. SZÁM

az összes Iuszterek
beszerzési áron alul kiárusításra kerülnek

Használja fel az alkalmat, míg a készlet tart

Subotička Električna Željeznica i Osvetljenje D. D.

Nagy parti férfiruha szövetet sikerült beszerezni, melyet gyári áron alul bocsájtok eladásra

A t. vevőközönségnek az áru olcsóságáról és jó minőségéről módjában van üzletben meggyőződni. Ragadja meg mindenki az alkalmat, hogy szükségletét most beszerezhesse

PRESSBURGER SÁNDOR
Subotica, Trg Sloboda (zenede alatt)